

a Grimaldi Group company

ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε.

Έκθεση Διαχείρισης για την οικονομική χρήση 2023 (1/1 – 31/12/2023)

Ανώνυμη Ναυτιλιακή Εταιρεία
Αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 77083027000
25^{ης} Αυγούστου 17-71202 Ηράκλειο Κρήτης

Πίνακας Περιεχομένων

Σελίδα

Έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου προς την τακτική ΓΣ των μετόχων για τη χρήση 2023 (1/1 – 31/12/2023)	3
Ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (ατομικές και ενοποιημένες) της 31 ^{ης} Δεκεμβρίου 2023	13
Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	48

Τα ποσά της ετήσιας χρηματοοικονομικής έκθεσης απεικονίζονται σε χιλιάδες €, εκτός αν ρητά αναφέρεται διαφορετικά.

Τυχόν αποκλίσεις σε επίπεδο τελευταίου ψηφίου οφείλονται στη στρογγυλοποίηση των ποσών.

Η Έκθεση Διαχείρισης έχει εγκριθεί σε συνεδρίαση του την 22/3/2024 από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων για τη χρήση 2023 (1/1 – 31/12/2023)

Η παρούσα έκθεση αναφέρεται στις ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2023 της εταιρείας Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε. (εφεξής η Εταιρεία), και συντάχθηκε σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία (άρθρα 150 και 153 του Ν.4548/2018) και το καταστατικό της.

Σημαντικά Γεγονότα κατά τη Χρήση του 2023

Η χρήση 2023 χαρακτηρίστηκε από την επιτυχημένη όπως αποδεικνύεται μέχρι στιγμής απόφαση του Ομίλου να δραστηριοποιηθεί σε γραμμή του εξωτερικού και συγκεκριμένα στη διαδρομή Ηγουμενίτσα – Πρίντεζι με ιδιόκτητο πλοίο. Οι πωλήσεις που σημειώθηκαν ιδίως από την μετακίνηση φορτηγών ήταν σημαντικές.

Η διατήρηση επιπλέον για μεγάλο χρονικό διάστημα του έτους, σταθεροποιητικών τάσεων στις τιμές των καυσίμων παγκοσμίως, σε συνδυασμό με την αύξηση των πωλήσεων, είχε σαν αναπόφευκτο αποτέλεσμα τη δημιουργία κερδοφόρων αποτελεσμάτων.

Επιπροσθέτως η εταιρεία επέκτεινε τη δραστηριότητά της προβαίνοντας σε δύο πολύ σημαντικές επενδύσεις, οι οποίες δεν είναι άλλες από τη συμμετοχή της με τη μητρική Ιταλική εταιρεία, στα 2 σχήματα εταιρειών που απέκτησαν το πλειοψηφικό πακέτο μετοχών των λιμένων Ηρακλείου και Ηγουμενίτσας.

Μεταφορικό Έργο

Η Εταιρεία για ολόκληρη τη χρήση δραστηριοποιήθηκε στην ακτοπλοϊκή γραμμή «Πειραιάς–Ηράκλειο», το 1^ο τρίμηνο στη γραμμή «Πειραιάς–Σούδα Χανίων», ενώ συνέχισε και την εποχική δραστηριοποίηση της στη γραμμή «Ηράκλειο–Κυκλάδες». Επιπλέον δραστηριοποιήθηκε στο εξωτερικό στη γραμμή Ηγουμενίτσα – Πρίντεζι από 30 Μαρτίου 2023 και για το υπόλοιπο του έτους, ενώ συνεχίζει στην ίδια γραμμή και για το 2024.

Τέλος, στο πλαίσιο της καλύτερης εξυπηρέτησης του επιβατικού κοινού, από τον Ιούλιο και μέχρι τη λήξη της υψηλής τουριστικής περιόδου (Σεπτέμβριος), επεκτάθηκε το δρομολόγιο των πλοίων των γραμμών της Κρήτης περιλαμβάνοντας ως ενδιάμεσο προορισμό την Μήλο, εκτελώντας ορισμένο αριθμό δρομολογίων.

Από την δραστηριοποίηση στις παραπάνω γραμμές το 2023 διακινήθηκαν με τα πλοία της Εταιρείας 1.050 χιλ. επιβάτες, 176 χιλ. Ι.Χ. αυτοκίνητα και 107 χιλ. φορτηγά.

Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης – Κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η θυγατρική εταιρεία και οι 2 συνδεμένες, οι οποίες μαζί με την μητρική περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις καθώς και η μέθοδος ενοποίησης με την οποία ενσωματώθηκαν:

<u>Εταιρεία</u>	<u>Σχέση</u>	<u>Μέθοδος ενοποίησης</u>	<u>Έδρα</u>	<u>% Συμμετοχής</u>	
				<u>2023</u>	<u>2022</u>
Minoan Italia S.p.A.	Θυγατρική	Ολική	Παλέρμο Ιταλίας	100%	100%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Συνδεμένη	Κ. Θ.	Ηράκλειο	40%	-
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΛΙΜΕΝΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	Συνδεμένη	Κ. Θ.	Ηγουμενίτσα	27%	-

Η ανωτέρω θυγατρική εταιρεία παραμένει σε επιχειρηματική αδράνεια και οι συμμετοχή της στις πωλήσεις του Ομίλου είναι μηδενική, όπως και στην προηγούμενη χρήση. Η συνεισφορά της στα ενοποιημένα αποτελέσματα για την χρήση 2023 είναι αρνητική και ανέρχεται σε € 1.197 που αντιστοιχεί κυρίως σε δικηγορικές δαπάνες

Τα βασικά μεγέθη της Κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης καθώς και της Κατάστασης αποτελεσμάτων του Ομίλου διαμορφώθηκαν όπως παρακάτω:

	2023	2022	Μεταβολή €
<u>Βασικά μεγέθη Κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης</u>			
Μη Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	256.498	214.086	42.412
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	38.835	63.907	-25.072
Ίδια Κεφάλαια	224.032	219.000	5.032
Υποχρεώσεις	71.300	58.993	12.307
<u>Βασικά μεγέθη Κατάστασης αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων</u>			
<u>Συνεχιζόμενες δραστηριότητες</u>			
Κύκλος Εργασιών	113.055	92.885	20.170
Κόστος Πωληθέντων	89.027	90.561	-1.534
Έξοδα Διοίκησης – Διάθεσης	19.500	16.477	3.023
Κέρδη χρήσης προ Φόρων, Χρηματοδοτικών & Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Αποσβέσεων (EBITDA)	26.116	2.331	23.785
Καθαρά Χρηματοοικονομικά και Επενδυτικά Αποτελέσματα	-588	-1.072	484
Ενοποιημένα Αποτελέσματα (Ζημίες) / κέρδη χρήσης μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	5.046	-18.346	23.392
Ενοποιημένα Αποτελέσματα (Ζημίες) / κέρδη χρήσης μετά από φόρους	5.046	-18.346	23.392

Σημείωση: Τα παραπάνω χρηματοοικονομικά στοιχεία προκύπτουν άμεσα από τις Ετήσιες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου

- Τα Μη Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διαμορφώθηκαν σε € 256.498 έναντι € 214.086 την 31/12/2022 αυξημένα κατά € 42.412, γεγονός που οφείλεται κυρίως στις επενδύσεις σε 2 νέες συνδεμένες.
- Τα Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζουν μείωση κατά € 25.072 και διαμορφώθηκαν σε € 38.835, έναντι € 63.907 την 31/12/2022, γεγονός που οφείλεται κυρίως στη χρησιμοποίηση του ενδοομιλικού δανείου από την προηγούμενη χρήση για επενδυτικούς σκοπούς.
- Τα Ίδια Κεφάλαια αυξήθηκαν κατά € 5.032 και διαμορφώθηκαν σε € 224.032 έναντι € 219.000 την 31/12/2022. Η εν λόγω μεταβολή οφείλεται στα αποτελέσματα της χρήσης.
- Οι Συνολικές Υποχρεώσεις του Ομίλου αυξήθηκαν κατά € 12.307 σε € 71.300 έναντι € 58.993 την 31/12/2022. Η παραπάνω αύξηση οφείλεται κυρίως στην αύξηση των βραχυπρόθεσμων τραπεζικών υποχρεώσεων, με τη χρήση των πιστωτικών γραμμών που είχε στη διάθεσή του ο Όμιλος και αποπληρώθηκαν τέλος Φεβρουαρίου του 2024.

Τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες επηρεάστηκαν κυρίως από την νέα δραστηριοποίηση του σε γραμμή του εξωτερικού με ιδιόκτητο πλοίο συγκριτικά με το 2022, οδηγώντας σε σημαντική αύξηση των πωλήσεων. Πιο αναλυτικά:

- Ο Κύκλος Εργασιών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες παρουσίασε αύξηση της τάξεως των € 20.170 και διαμορφώθηκε σε € 113.055 έναντι € 92.885 της χρήσης του 2022. Η αύξηση αυτή οφείλεται όπως αναφέρθηκε παραπάνω κυρίως στη νέα δραστηριοποίηση της εταιρείας σε γραμμή του εξωτερικού.
- Το Κόστος Πωληθέντων μειώθηκε κατά € 1.534 και διαμορφώθηκε σε € 89.027 έναντι € 90.561 της αντίστοιχης προηγούμενης χρήσης. Η μεταβολή αυτή οφείλεται σε σημαντικό βαθμό στη μείωση των τιμών των καυσίμων.
- Τα Έξοδα Διοίκησης και Διάθεσης παρουσίασαν άνοδο για τη χρήση 2023 ύψους € 3.023, γεγονός που οφείλεται κατά κύριο λόγο στη διαφήμιση του ομίλου σε εκθέσεις και με διάφορους τρόπους προβολής και προώθησης, ενώ ταυτόχρονα αύξηση παρουσίασαν και οι προμήθειες λόγω της νέας δραστηριοποίησης της εταιρείας σε γραμμή του εξωτερικού. Τα εν λόγω έξοδα διαμορφώθηκαν στα € 19.500 έναντι € 16.477 της χρήσης του 2022.
- Τα αποτελέσματα προ Φόρων, Χρηματοδοτικών & Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Αποσβέσεων (EBITDA) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες της χρήσης 2023 παρουσιάζουν θεαματική βελτίωση κατά € 23.785, σκαρφαλώνοντας στο ποσό των € 26.116.
- Τα Καθαρά Χρηματοοικονομικά και Επενδυτικά Αποτελέσματα, μεταβλήθηκαν θετικά κατά € 484 σε σχέση με αυτά της αντίστοιχης χρήσης του 2022 και διαμορφώθηκαν σε € -588 έναντι € -1.072.
- Όλα όσα αναλύθηκαν ανωτέρω επηρέασαν τα Καθαρά μετά από φόρους Αποτελέσματα της χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες τα οποία διαμορφώθηκαν σε κέρδη € 5.046 έναντι ζημιών € 18.346 την προηγούμενη χρήση, όντας βελτιωμένα με το εντυπωσιακό ποσό των € 23.392.

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

Ορισμένοι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες του Ομίλου παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	2023	2022
Γενική Ρευστότητα	1,00	1,09
<u>Σύνολο Κυκλοφορούντων Περιουσιακών Στοιχείων</u>		
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		
Άμεση Ρευστότητα	0,79	0,96
<u>Σύνολο Κυκλοφορούντων Περιουσιακών Στοιχείων – Αποθέματα</u>		
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		
Σχέση Ιδίων προς Ξένα Κεφάλαια	3,14	3,71
<u>Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων</u>		
Σύνολο Υποχρεώσεων		

- Ο δείκτης Γενικής Ρευστότητας αξιολογεί τη δυνατότητα του Ομίλου να ανταποκριθεί στην αποπληρωμή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του και προκύπτει από τα αντίστοιχα κονδύλια του Ισολογισμού.
- Ο δείκτης Άμεσης Ρευστότητας μας δείχνει πόσες φορές τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία του Ομίλου καλύπτουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις του και προκύπτει από τα αντίστοιχα κονδύλια του Ισολογισμού.
- Ο δείκτης Ιδίων προς Σύνολο Υποχρεώσεων παρουσιάζει την χρηματοοικονομική διάρθρωση του Ομίλου και την σχέση ανάμεσα στα Ίδια κεφάλαια με τις Βραχυπρόθεσμες και Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και προκύπτει από τα αντίστοιχα κονδύλια του Ισολογισμού.

Εταιρική Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης – Κατάσταση αποτελεσμάτων

Παρακάτω παρουσιάζονται τα σημαντικότερα μεγέθη της Κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης και της Κατάστασης αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων της Εταιρείας:

	2023	2022	Μεταβολή
			€
<u>Βασικά μεγέθη Κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης</u>			
Μη Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	257.161	213.787	43.374
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	33.590	59.675	-26.085
Ίδια Κεφάλαια	219.506	214.917	4.589
Υποχρεώσεις	71.244	58.544	12.700
<u>Βασικά μεγέθη Κατάστασης αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων</u>			
<u>Συνεχιζόμενες δραστηριότητες</u>			
Κύκλος Εργασιών	113.055	92.885	20.170
Κόστος Πωληθέντων	89.295	90.806	-1.511
Έξοδα Διοίκησης – Διάθεσης	17.697	15.275	2.422
Κέρδη χρήσης προ Φόρων, Χρηματοδοτικών & Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Αποσβέσεων (EBITDA)	27.457	5.309	22.148
Καθαρά Χρηματοοικονομικά και Επενδυτικά Αποτελέσματα	-1.832	-4.093	2.261
(Ζημίες) / κέρδη χρήσης μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	4.603	-18.632	23.235
(Ζημίες) / κέρδη χρήσης μετά από φόρους	4.603	-18.632	23.235

Σημείωση: Τα παραπάνω χρηματοοικονομικά στοιχεία προκύπτουν άμεσα από τις Ετήσιες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας

Σημαντικά Γεγονότα μετά τη λήξη της Χρήσης 2023

Στα μεταγενέστερα γεγονότα του Ισολογισμού της 31/12/2023 που να αφορούν είτε τη μητρική Εταιρεία είτε τον Όμιλο, περιλαμβάνεται η απόφαση της εταιρείας για ναύλωση του ιδιόκτητου ταχύπλοου (catamaran) Santorini Palace για διάρκεια 5 ετών. Με την κίνηση αυτή η εταιρεία και ο Όμιλος εκτιμούν πως πρακτικά θα εκμηδενιστεί ο κίνδυνος συνεχούς αναζήτησης πελατών σε μια γραμμή με πολλούς ανταγωνιστές, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα σίγουρο και βέβαιο έσοδο. Συνέπεια της εν λόγω κίνησης αποτελεί και η αναστολή λειτουργίας του υποκαταστήματος έκδοσης εισιτηρίων στην Αθήνα. Επιπλέον το Δ.Σ. της εταιρείας αποφάσισε και ενέκρινε τη χορήγηση ενός ομολογιακού δανείου από άλλες εταιρείες του ομίλου Grimaldi για τη χρήση του σε επενδυτικούς σκοπούς. Τέλος αξίζει να σημειωθεί πως η εταιρεία από 01/01/2024 πλέον ως ναυτιλιακή, συμπεριλαμβάνεται στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίων του άνθρακα.

Προοπτικές για το 2024

Η οριστική διαμόρφωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας θα επηρεαστεί από το επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης της χώρας μας, το οποίο αντικατοπτρίζει την εκάστοτε εξέλιξη της πολιτικής και κοινωνικής σταθερότητας, την ένταση του ανταγωνισμού μεταξύ των εταιρειών του κλάδου της ακτοπλοΐας, καθώς και την πορεία της τουριστικής κίνησης που επηρεάζεται από τις γεωστρατηγικές εξελίξεις.

Η εξέλιξη της τιμής των καυσίμων πάντα έπαιζε σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της εταιρείας αλλά και όλου του κλάδου της ακτοπλοΐας εν γένει και με τις υψηλές τιμές που κατά καιρούς παρατηρούνται, ο ρόλος τους πλέον έχει αναβαθμιστεί στο Νο 1 παράγοντα επηρεασμού των αποτελεσμάτων. Η κίνηση βέβαια της εταιρείας να εξοπλίσει τον στόλο της πριν λίγα χρόνια με «scrubbers», δίνοντας της έτσι τη δυνατότητα να καταναλώνει φθηνότερο καύσιμο σε σχέση με τον ανταγωνισμό, την θέτουν ειδικά τις ημέρες αυτές σε πολύ ευνοϊκότερη θέση. Παράλληλα οι σταθεροποιητικές τάσεις που υπάρχουν στις αρχές του 2024 στις τιμές των καυσίμων, δημιουργούν μια αισιοδοξία, η οποία συνοδευόμενη από απόψεις ειδικών για σταθερότητα και πτωτικές τάσεις στην αξία του πετρελαίου σε παγκόσμιο επίπεδο στη διάρκεια του έτους, μπορούν να επιδράσουν πολύ θετικά στα αποτελέσματα του Ομίλου.

Η Διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και πώς αυτές επηρεάζουν ή δύναται να επηρεάσουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας και του Ομίλου. Με βάση τρέχουσες εκτιμήσεις οι οποίες έχουν ληφθεί υπόψη, όσο αυτό μπορεί να γίνει με ακρίβεια, η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν την αναγκαία ρευστότητα που απαιτείται, μαζί με τις εκτιμώμενες λειτουργικές ταμειακές ροές που αναμένεται να προκύψουν μέσα στο 2024, για να ανταπεξέλθουν στο εγγύς μέλλον σε οποιεσδήποτε αρνητικές επιπτώσεις από όπου και αν αυτές προέλθουν.

Εταιρικό Μοντέλο – Βασικοί Στόχοι & Στρατηγικές

Η Εταιρεία παρέχει υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών συμβάλλοντας στην ανάπτυξη του εγχώριου και διεθνούς τουρισμού & εμπορίου. Ο στόλος της Εταιρείας αποτελείται από πλοία τα οποία έχουν την δυνατότητα μεταφοράς επιβατών, Ι.Χ. αυτοκινήτων καθώς και φορτηγών οχημάτων. Επιπρόσθετα, παρέχει υπηρεσίες πρακτόρευσης στην αγορά της Αδριατικής. Κύριο μέλημα και βασική της προτεραιότητα είναι η συνεχής βελτίωση των υπηρεσιών της προς τους πελάτες και η οικοδόμηση μακροχρόνιων σχέσεων πιστότητας πελατών οι οποίες βασίζονται στην ποιότητα και την αξιοπιστία των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η διοίκηση της Εταιρείας επικεντρώνει την προσοχή στις παρακάτω επιχειρηματικές πολιτικές:

- Επενδύει σε πλοία μοντέρνα και τεχνολογικά προηγμένα
- Παρέχει υψηλό επίπεδο υπηρεσιών δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα ασφάλειας και ποιότητας
- Στοχεύει στη συνεχή βελτίωση και αναβάθμιση της ποιότητας και των χαρακτηριστικών των παρεχόμενων υπηρεσιών σύμφωνα και με τις διατυπωμένες ανάγκες της αγοράς προκειμένου να επιτύχει υψηλό επίπεδο ικανοποίησης των πελατών της
- Απολαμβάνει υψηλό επίπεδο πιστότητας πελατών προς την Εταιρεία
- Επιδιώκει νέες προοπτικές ανάπτυξης στην ακτοπλοϊκή αγορά του Αιγαίου

Οι βασικοί στόχοι που θέτει η Εταιρεία είναι οι παρακάτω:

- Βέλτιστο επίπεδο της λειτουργίας του στόλου
- Καλύτερες δυνατές αποδόσεις για το επενδυμένο κεφάλαιο στην Εταιρεία
- Διατήρηση μίας υγιούς χρηματοοικονομικής δομής
- Ενίσχυση της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας
- Εκμετάλλευση πιθανών ευκαιριών για περαιτέρω ανάπτυξη στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας
- Βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης της στην Ελληνική ακτοπλοϊκή αγορά.

Πολιτικές ποιότητας

Η πολύχρονη παρουσία της Εταιρείας στο κλάδο της Επιβατηγού ναυτιλίας, οι αυστηρές πολιτικές ποιότητας που διαχρονικά ακολουθεί, το άρτια κατρητισμένο στελεχιακό δυναμικό της καθώς και οι επενδύσεις σε πλοία υψηλών προδιαγραφών την έχουν οδηγήσει στην παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών. Μέσα στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία έχει καταφέρει να διακριθεί, λαμβάνοντας σημαντικές πιστοποιήσεις και βραβεία από αναγνωρισμένους διεθνείς και εγχώριους οργανισμούς:

- ISO 9001:2015, Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, που της αποδόθηκε για την «Ασφαλή και Ποιοτική Μεταφορά Επιβατών και Οχημάτων» από το Διεθνή Νηογνώμονα RINA.
- ISO 22000:2005, Σύστημα Ασφαλούς Διαχείρισης Τροφίμων για αποθήκευση, επεξεργασία και σερβίρισμα τροφίμων και ποτών στα πλοία, από την TÜV Hellas.
- ISM-Code (International Safety Management) Κώδικα Ασφαλούς Διαχείρισης και τον κώδικα ISPS (International Ship and Port Facility Security) - Διεθνές Πιστοποιητικό Ασφάλειας Πλοίου, από τον Νηογνώμονα RINA.
- Πιστοποίηση HACCP (Hazardous Analysis Critical Control Point) από τον TÜV HELLAS (μέλος του RWMTÜV Group) για τη Διασφάλιση Υγιεινής, στην αποθήκευση, την παραγωγή και την κατανάλωση των τροφίμων και των ποτών εν πλω.
- Environmental Management System ISO 14001:2015. Η εταιρεία εξακολουθεί να τηρεί εθελοντικά το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης), για το οποίο επιθεωρείται ετησίως από το Νηογνώμονα RINA.
- ISO 27001:2013, Information Security Management System. Η Εταιρεία βρίσκεται στο τελικό στάδιο για την απόκτηση του εν λόγω πιστοποιητικού για την διαχείριση και διασφάλιση ευαίσθητων εταιρικών δεδομένων.
- GDPR
Οι Μινωικές Γραμμές έχουν συμμορφωθεί πλήρως με το νέο Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων 2016/679 (GDPR) της ΕΕ για την προστασία προσωπικών δεδομένων.

Οι εν λόγω πιστοποιήσεις που έχει λάβει η Εταιρεία επιβεβαιώνουν τους αυστηρούς κανόνες και διαδικασίες που τηρούνται τόσο στα πλοία του στόλου όσο και στις υπηρεσίες ξηράς. Σημειώνεται ότι οι πιστοποιήσεις αυτές λαμβάνονται κατόπιν διενέργειας των προβλεπόμενων κατά περίπτωση σχετικών επιθεωρήσεων από ανεξάρτητους επιθεωρητές.

Περιβαλλοντικά Ζητήματα

Οι Μινωικές Γραμμές δίνουν μεγάλη έμφαση και προτεραιότητα σε θέματα ενεργειακής διαχείρισης επιδιώκοντας συνεχώς τη βελτίωση της αποδοτικότητάς τους που συνεπάγεται μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των πλοίων του στόλου τους και περαιτέρω προστασία του περιβάλλοντος.

Προάγουν την καλλιέργεια της περιβαλλοντικής συνείδησης, με ιδιαίτερη σοβαρότητα, ευαισθησία και ευσυνειδησία, επιδιώκοντας την υιοθέτηση καινοτόμων πρακτικών για την βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των πλοίων, προσαρμοζόμενες στις απαιτήσεις της MARPOL και των νέων περιβαλλοντικών προτύπων και απαιτήσεων για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος (Κανονισμός Ε.Ε. 2015/757 για τον έλεγχο των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα).

Ανθρώπινο Δυναμικό – Εταιρικές Ευκαιρίες

Η Εταιρεία πιστεύει ότι η προσωπικότητα του κάθε εργαζόμενου συμβάλλει σημαντικά στην επιτυχία της ως εταιρείας ευρείας αναγνωρισιμότητας στον κλάδο της, και στοχεύει στην πρόσληψη, κατάρτιση και διατήρηση ατόμων με κατάλληλα προσόντα (ταλέντα) με στόχο τη διατήρηση υψηλού επιπέδου παρεχόμενων υπηρεσιών σε ξηρά και θάλασσα.

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει και συνεργάζεται με τα σημαντικότερα εκπαιδευτικά ιδρύματα μέσα από τα γραφεία διασύνδεσης και συχνά απασχολεί φοιτητές και παρέχει ίσες ευκαιρίες και μεταχείριση στην απασχόληση ανεξαρτήτως ηλικίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, φυλής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων.

Η προώθηση της ισότητας και των ίσων ευκαιριών στον τομέα της απασχόλησης αποτελεί βασική επιδίωξη και προτεραιότητα της Εταιρείας και εφαρμόζεται σε όλα τα επίπεδα της διοικητικής πυραμίδας. Οι εργαζόμενοι σε κάθε υπηρεσία, διοικητική θέση, εποπτικό όργανο θα πρέπει να διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα, δεξιότητες, τη γνώση και εμπειρία του αντικείμενου ή τομέα απασχόλησης τους. Περαιτέρω, η Εταιρεία επενδύει στην εκπαίδευση των εργαζομένων της με στόχο την διαρκή τους βελτίωση καθώς και την επαγγελματική τους ανέλιξη, ενώ είναι απολύτως σεβαστά και προστατεύονται πλήρως τα δικαιώματα των εργαζομένων.

Η προώθηση των αρχών της ουσιαστικής ισότητας στο χώρο εργασίας για όλους τους συμμετέχοντες, ανεξαρτήτως των προσωπικών τους χαρακτηριστικών ή/και επιλογών σε συνδυασμό με την διαρκή εκπαίδευση των εργαζομένων και τον κώδικα ηθικής της Εταιρείας ο οποίος μεταξύ άλλων περιλαμβάνει αξίες όπως την ποιότητα, διαφάνεια, υπευθυνότητα, σεβασμό, καινοτομία συμβάλουν στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και τη συνολική βελτιστοποίηση της απόδοσης του ανθρώπινου δυναμικού της Εταιρείας.

Η Εταιρεία πιστεύει στη διαχείριση των ανθρώπων με σεβασμό και αξιοπρέπεια, τόσο ως μεμονωμένα άτομα, όσο και ως μέρη του ανθρώπινου δυναμικού της. Το ανθρώπινο δυναμικό της Εταιρείας αναλύεται ως ακολούθως:

Απασχολούμενο Ανθρώπινο Δυναμικό

Η Εταιρεία απασχόλησε τη χρήση 2023 κατά μέσο όρο το ακόλουθο ανθρώπινο δυναμικό σε ξηρά και θάλασσα:

Υπηρεσίες & Διευθύνσεις Ξηράς → 131 εργαζόμενοι

Πληρώματα → 302 ναυτικοί

Υγεία και ασφάλεια

Η ασφάλεια στο χώρο εργασίας είναι κύρια προτεραιότητα της Εταιρείας. Η Εταιρεία λαμβάνει επαρκή μέτρα για να αποτρέψει τυχόν ατυχήματα και καθιερώνει τις πρακτικές που ανιχνεύουν, αποτρέπουν ή/και αντιμετωπίζουν τους πιθανούς κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζόμενων, καθώς και των συνεργατών/πελατών που επισκέπτονται καθημερινά τις υπηρεσίες μας.

Επίσης, η Εταιρεία έχει δημιουργήσει πιστοποιημένους μηχανισμούς που αποβλέπουν στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και στην εξασφάλιση της υγείας και ασφάλειας του προσωπικού της. Η Εταιρεία παρέχει στους εργαζόμενους στις διοικητικές υπηρεσίες εδώ και πολλά χρόνια ομαδικό ασφαλιστήριο ζωής, το οποίο περιλαμβάνει και νοσηλευτικές - ιατροφαρμακευτικές καλύψεις καθώς και ετήσιο check-up με υψηλές παροχές/ πλήθος σοβαρών εξετάσεων.

Ταυτόχρονα η Εταιρεία σε σχέση με τα πληρώματα συμμορφώνεται στα πλαίσια των κανονισμών ISO & ISM κ.τ.λ.

Οι Μινωικές Γραμμές κατανοώντας τις ανάγκες ευπαθών κοινωνικών ομάδων προσαρμόζει ανάλογα την εμπορική της πολιτική. Για τις Μινωικές Γραμμές, η πολιτική υπευθυνότητας αποτελεί προαπαιτούμενο, καθώς αντανάκλα τις ιδρυτικές αξίες της καθορίζοντας τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της.

Υποκαταστήματα

Η Εταιρεία για την αποτελεσματική εκτέλεση των δραστηριοτήτων, πέρα από τα κεντρικά γραφεία στο Ηράκλειο, Κρήτης, διαθέτει υποκαταστήματα εντός των λιμένων Ηρακλείου, Σούδας Χανίων (προσωρινά εκτός λειτουργίας από την προσωρινή αναστολή εκτέλεσης δρομολογίων εντός του 2023), Ηγουμενίτσας και Πειραιά καθώς επίσης στον Πειραιά και στην Αθήνα (απόφαση για αναστολή λειτουργίας του εντός του 2024).

Κίνδυνοι – Αβεβαιότητες

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εκτίθενται κυρίως στους παρακάτω χρηματοοικονομικούς κινδύνους οι οποίοι ενδεχομένως να επηρεαστούν από το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον όπως αναλύεται παρακάτω.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη συνολική ευθύνη για τη δημιουργία και την εποπτεία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας και του Ομίλου και βάσει εγκεκριμένων πολιτικών του, έχει αναθέσει στον Οικονομικό τομέα την παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας και του Ομίλου εφαρμόζονται προκειμένου να αναγνωρίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Εταιρεία και ο Όμιλος, να τίθενται όρια ανάληψης κινδύνου και να αντισταθμίζονται οι κίνδυνοι, ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου, εξετάζονται περιοδικά ώστε να ενσωματώνουν τις αλλαγές που παρατηρούνται στις συνθήκες της αγοράς και στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Πιστωτικός κίνδυνος

Τα έσοδα της Εταιρείας προέρχονται από κατηγορίες υπηρεσιών όπως μεταφορά επιβατών και Ι.Χ. αυτοκινήτων, πωλήσεων επί των πλοίων σε εστιατόρια, μπαρ & καταστήματα επί των πλοίων, μεταφορά φορτηγών αυτοκινήτων, πρακτορεύσεις πλοίων συνδεδεμένων εταιρειών και ναυλώσεις πλοίων. Ως εκ τούτου, η πελατειακή βάση της Εταιρείας έχει υψηλό εύρος και αναλύεται ως εξής:

Α) Στους έχοντες επαγγελματική συνεργασία όπως:

- Τουριστικοί Πράκτορες
- Κεντρικοί Πράκτορες
- Μεταφορικές Εταιρείες (Cargo Companies)
- Αυτοκινητιστές (Cargo Owners)
- Εταιρείες Ενοικιάσεως Επιβατηγών Ι.Χ.
- Ναυτιλιακές Εταιρείες

Β) Στους μεμονωμένους ταξιδιώτες–επιβάτες.

Γίνεται διαρκής προσπάθεια για την προσέλκυση περισσότερων δυνητικών πελατών (σε όλες τις παραπάνω κατηγορίες) για την ενίσχυση των πωλήσεων και διερεύνηση της πελατειακής βάσης. Ο πιστωτικός κίνδυνος αφορά περιπτώσεις αθέτησης υποχρέωσης αντισυμβαλλόμενων όσον αφορά στην εκπλήρωση των συναλλακτικών υποχρεώσεων. Με βάση την πιστωτική πολιτική που έχει θεσπίσει η Εταιρεία, κάθε νέος πελάτης εξετάζεται για την πιστοληπτική του ικανότητα πριν του προταθούν οι συνήθεις όροι πληρωμών. Η Εταιρεία παρακολουθεί τα υπόλοιπα των πελατών της και εξετάζει την

περίπτωση σχηματισμού προβλέψεων. Συνεπώς, τυχόν αδυναμία πελατών να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, ενδεχομένως να επηρεάσει τα αποτελέσματα της Εταιρείας μέσω της δημιουργίας αντίστοιχων προβλέψεων με ισόποση μείωση των απαιτήσεων στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, στα κονδύλια των μακροπρόθεσμων ή και βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στην αδυναμία της Εταιρείας και του Ομίλου να εκπληρώσουν τις χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις όταν αυτές λήγουν. Η προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία και ο Όμιλος για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλιστεί, η απαραίτητη ρευστότητα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της. Ως εκ τούτου, έχει εξασφαλίσει κατάλληλο συνδυασμό ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων.

Κατά την 31/12/2023 τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου ανέρχονταν σε € 3.149 έναντι € 34.455 την 31/12/2022, σημαντική μείωση η οποία ωστόσο οφείλεται στη διενέργεια επενδύσεων με τη συμμετοχή του Ομίλου στις εταιρείες διαχείρισης των μετοχών των λιμένων Ηγουμενίτσας και Ηρακλείου. Ταυτόχρονα υπάρχουν πιστωτικές γραμμές με δύο συνεργαζόμενες τράπεζες συνολικού ορίου χορήγησης € 15.000 κατά την 31/12/2023. Οι εν λόγω αναφερόμενες γραμμές ανοιχτής πίστωσης αν και είχαν χρησιμοποιηθεί κατά τη λήξη της χρήσης του 2023, αρχές του 2024 αποπληρώθηκαν και έτσι είναι και πάλι διαθέσιμες. Η ανανέωσή τους για ένα ακόμα έτος αναμένεται να ολοκληρωθεί στο άμεσο διάστημα. Οι παραπάνω πιστωτικές γραμμές, επιβαρύνονται με κυμαινόμενο επιτόκιο, πλέον του περιθωρίου κέρδους της τραπεζής και οι εκάστοτε εκταμιεύσεις καλύπτονται με προσημείωση που έχει εγγραφεί επί δύο ακινήτων της Εταιρείας. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω η Διοίκηση θεωρεί ότι δεν συντρέχει λόγος ύπαρξης του συγκεκριμένου κινδύνου στο προβλεπτό μέλλον.

Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Οι γραμμές στις οποίες η Εταιρεία δραστηριοποιείται, με πλοία τα οποία διαχειρίζεται ήπρακτορεύει, είναι πλήρως απελευθερωμένες, με αποτέλεσμα ο ανταγωνισμός μεταξύ των εταιρειών σε αυτές τις αγορές να είναι έντονος. Η προσπάθεια για διατήρηση και διεύρυνση των μεριδίων κάθε εταιρείας στις αγορές αυτές, ενδέχεται να δημιουργήσει συνθήκες εντονότερου ανταγωνισμού με αντίκτυπο στα οικονομικά τους αποτελέσματα. Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία, σε συνεργασία με τις συνδεδεμένες εταιρείες τα πλοία των οποίων ππρακτορεύει, προσπαθεί να βελτιστοποιεί την κατανομή των πλοίων ανά γραμμή, να αξιολογεί την κερδοφορία των υφιστάμενων (αλλά και πιθανών νέων) γραμμών και να τιμολογεί τις υπηρεσίες της σε ανταγωνιστικά επίπεδα. Η τυχόν περαιτέρω εντατικοποίηση των συνθηκών ανταγωνισμού στις αγορές που δραστηριοποιείται η Εταιρεία ενδέχεται να επιφέρει ουσιωδώς δυσμενείς επιδράσεις στα λειτουργικά της αποτελέσματα, τις ταμειακές ροές και τη χρηματοοικονομική της κατάσταση. Η Εταιρεία, σε συνεργασία με τις συνδεδεμένες εταιρείες τα πλοία των οποίων ππρακτορεύει, παρακολουθεί τις κινήσεις των ανταγωνιστών και ενεργεί ανάλογα προκειμένου να επιτύχει το βέλτιστο για αυτήν οικονομικό αποτέλεσμα και να διασφαλίσει με το καλύτερο δυνατό τρόπο το εταιρικό της συμφέρον.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Μετά την υιοθέτηση του Ευρωπαϊκού κοινού νομίσματος από την Ελλάδα, η Εταιρεία εξάλειψε σε μεγάλο βαθμό το συναλλαγματικό της κίνδυνο, δεδομένου ότι το σύνολο σχεδόν των συναλλαγών της διενεργείται με βάση το ευρώ. Έμμεσα η Εταιρεία υφίσταται συναλλαγματικό κίνδυνο από την προμήθεια των καυσίμων.

Κίνδυνος επιτοκίων

Κατόπιν της εξόφλησης των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου εντός του 2018 η έκθεση στον κίνδυνο επιτοκίων έχει σχεδόν εξαλειφθεί και υφίσταται μόνο για τα Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που διαθέτει. Βραχυχρόνια τραπεζική υποχρέωση ύψους € 13.999 που εμφανίζεται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου κατά την 31/12/2023, έχει εξοφληθεί ήδη στις αρχές του 2024. Επιπρόσθετα υφίσταται μακροπρόθεσμη δανειακή υποχρέωση προς τον Όμιλο Grimaldi ύψους € 32.000 που εμφανίζεται στις οικονομικές καταστάσεις κατά την 31/12/2023, με επιτόκιο 2,58% σταθερό. Το εν λόγω δάνειο έχει ημερομηνία λήξης 31.12.2031.

Διαχείριση κεφαλαίου

Η πολιτική του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, συνίσταται στη διατήρηση μιας ισχυρής βάσης κεφαλαίου, ώστε να εξασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των μετόχων, των πιστωτών και της αγοράς στην Εταιρεία και στον Όμιλο και να επιτρέπει την μελλοντική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους.

Προμηθευτές – Εφοδιαστική αλυσίδα

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει μια αλυσίδα εφοδιασμού προκειμένου να εξυπηρετήσει τόσο τις ανάγκες για την ομαλή λειτουργία της (προμήθειες καυσίμων, ανταλλακτικών κ.α.) όσο και τις ανάγκες για την εξυπηρέτηση των επιβατών της (εμπορεύματα καταστημάτων, εστιατορίων & μπαρ). Μέχρι και σήμερα δεν έχει παρατηρηθεί κάποια ιδιαίτερη δυσκολία ή καθυστέρηση στην προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών. Επιπρόσθετα, οι μακροχρόνιες συνεργασίες που έχει ο Όμιλος καθώς και η σχέση

εμπιστοσύνης που έχει αναπτύξει με τους προμηθευτές τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού βοηθά στην επίλυση τυχόν συστημικών προβλημάτων που ενίοτε παρουσιάζονται στην προμήθεια αγαθών & υπηρεσιών.

Τιμές καυσίμων

Το κόστος καυσίμων, λόγω της φύσης των υπηρεσιών που προσφέρει ο Όμιλος, είναι το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος και αποτελεί τον βασικότερο κίνδυνο έκθεσης του Ομίλου. Λόγω της υψηλής μεταβλητότητας των διεθνών τιμών πετρελαίου ο Όμιλος επεξεργάζεται συνεχώς διάφορα προϊόντα αντιστάθμισης του κινδύνου από την άνοδο της τιμής των καυσίμων, (στην παρούσα χρήση και προηγούμενη χρήση δεν εφαρμόστηκαν) έτσι ώστε μόλις οι συνθήκες της αγοράς το επιτρέψουν, να προχωρήσει στη χρήση τους. Επιπρόσθετα, έχοντας ήδη προβεί σε μια σειρά ενεργειών ο Όμιλος έχει περιορίσει σημαντικά τις καταναλώσεις καυσίμων. Επίσης αντίμετρο στην αύξηση των τιμών είναι σε ένα σημείο οι αυξήσεις των ναύλων.

Περιβαλλοντικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δίνει μεγάλη βαρύτητα σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος. Τα πλοία του στόλου εφαρμόζουν το Διεθνή Κώδικα Ασφαλούς Διαχείρισης Πλοίων (ISM) IMO, ενώ περαιτέρω εφαρμόζει κώδικες ασφαλείας που είναι υποχρεωμένοι λόγω της πιστοποίησης ISO 14001:2004, τηρώντας αυστηρά το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο. Ο Όμιλος έχοντας πλήρη επίγνωση και ευαισθησία στα περιβαλλοντικά θέματα εφαρμόζει απαρέγκλιτα τους σχετικούς κανόνες ασφαλείας.

Σημαντικές συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και συνδεδεμένων μερών

Στο παρακάτω πίνακα παρατίθενται οι σημαντικότερες συναλλαγές της Εταιρείας και του Ομίλου το 2023 και 2022 με τα συνδεδεμένα πρόσωπα τα οποία προέρχονται από τις συναλλαγές που περιγράφονται ανωτέρω.

1/1-31/12/2023

Εταιρεία	Η Εταιρεία				Ο Όμιλος	
	Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.				Minoan Italia S.p.A.	
	Grimaldi Group S.p.A. *	Grimaldi Euromed S.p.A.	Grimaldi Germany GmbH	Σύνολα	Grimaldi Group S.p.A. *	Σύνολα
Έξοδα εμπορικής εκμετάλλευσης πλοίων (αμοιβή παραχώρησης χώρων επί πλοίων)	-	2.933	-	2.933	-	2.933
Επίρριψη κόστους εξόδων πρακτορεύσεων	-	-1.687	-	-1.687	-	-1.687
Διάφορα έξοδα	31	23	1	55	24	79
Έξοδα απόδοσης λιμενικών τελών γραμμής Αγκώνας	-	420	-	420	-	420
Τόκοι ενδοομιλικού δανείου	-	591	-	591	-	591
Προμήθειες και λοιπά έξοδα στη γραμμή Brindisi (Kydon Palace)	1.881	-	-	1.881	-	1.881
Σύνολα	1.912	2.280	1	4.192	24	4.217
Έσοδα κόστους ενδιάθεσης πληρωμάτων	-	518	-	518	-	518
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών (προμήθειες και λοιπά έσοδα / επιρρίψεις πρακτορεύσεων κλπ)	96	4.896	-	4.992	-	4.992
Επίρριψη εσόδων από ναύλους στη γραμμή Brindisi (Kydon Palace)	15.003	-452	-	14.551	-	14.551
Επίρριψη εσόδων από εμπορική εκμετάλλευση πλοίων	-	374	-	374	-	374
Διάφορα έσοδα	-	47	-	47	-	47
Σύνολα	15.099	5.383	0	20.482	0	20.482

* Περιλαμβάνεται η Grimaldi Tours και η Grimaldi Group (Roma)

1/1-31/12/2022

Εταιρεία	Η Εταιρεία				Ο Όμιλος	
	Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.				Minoan Italia S.p.A.	
	Grimaldi Group S.p.A. *	Grimaldi Euromed S.p.A.	Grimaldi Germany GmbH	Σύνολα	Grimaldi Group S.p.A. *	Σύνολα

	<u>Grimaldi Group S.p.A. *</u>	<u>Grimaldi Euromed S.p.A.</u>	<u>Grimaldi Deep Sea S.p.A.</u>	<u>Σύνολα</u>	<u>Grimaldi Group S.p.A. *</u>	<u>Σύνολα</u>
Έξοδα εμπορικής εκμετάλλευσης πλοίων (αμοιβή παραχώρησης χώρων επί πλοίων)	-	3.747	-	3.747	-	3.747
Επίρριψη κόστους εξόδων πρακτορεύσεων	-	-1.002	-	-1.002	-	-1.002
Διάφορα έξοδα	20	48	1	69	24	94
Τμήμα αγοράς παγίου εξοπλισμού	-	494	-	494	-	494
Σύνολα	20	3.287	1	3.308	24	3.333
Έσοδα κόστους ενδιάμεσης πληρωμάτων	-	534	-	534	-	534
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών (προμήθειες και λοιπά έσοδα / επιρρίψεις πρακτορεύσεων κλπ)	62	8.122	-	8.184	-	8.184
Επίρριψη εσόδων από εμπορική εκμετάλλευση πλοίων	-	333	-	333	-	333
Διάφορα έσοδα	-	3	-	3	-	3
Σύνολα	62	8.992	-	9.054	-	9.054

* Περιλαμβάνεται η Grimaldi Tours και η Grimaldi Group (Roma)

Διευκρινίζεται ότι οι παραπάνω συναλλαγές με τα συνδεδεμένα πρόσωπα, έχουν πραγματοποιηθεί υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς.

Στο παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα σημαντικότερα υπόλοιπα λογαριασμών της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31/12/2023 και 31/12/2022 με τα συνδεδεμένα πρόσωπα τα οποία προέρχονται από τις συναλλαγές που περιγράφονται ανωτέρω.

31/12/2023

	<u>Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.</u>				<u>Η Εταιρεία</u>	<u>Ο Όμιλος</u>
<u>εταιρεία</u>	<u>Grimaldi Group S.p.A. *</u>	<u>Grimaldi Euromed S.p.A.</u>	<u>Grimaldi Deep Sea S.p.A.</u>	<u>Grimaldi Logistica Espana S.L.</u>	<u>Σύνολα</u>	<u>Σύνολα</u>
απαίτηση από	270	0	0	0	270	270
υποχρέωση σε	0	-34.651	0	0	-34.651	-34.651

* Περιλαμβάνεται η Grimaldi Tours και η Grimaldi Group (Roma)

31/12/2022

	<u>Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.</u>				<u>Η Εταιρεία</u>	<u>Ο Όμιλος</u>
<u>εταιρεία</u>	<u>Grimaldi Group S.p.A. *</u>	<u>Grimaldi Euromed S.p.A.</u>	<u>Grimaldi Deep Sea S.p.A.</u>	<u>Grimaldi Logistica Espana S.L.</u>	<u>Σύνολα</u>	<u>Σύνολα</u>
απαίτηση από	-	-	-	-	-	-
υποχρέωση σε	-87	-33.711	-10	-	-33.808	-33.808

* Περιλαμβάνεται η Grimaldi Tours και η Grimaldi Group (Roma)

Παροχές στα μέλη του Δ.Σ. και Διοίκησης της Εταιρείας

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα Διευθυντικά Στελέχη κατά τις χρήσεις 2023 και 2022 ανήλθαν σε:

	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>
Εκτελεστικά μέλη Δ.Σ.	339	368
Μη εκτελεστικά μέλη Δ.Σ.	339	332
Διευθυντικά στελέχη	1.629	1.315
Σύνολα	2.306	2.015

Από τις παραπάνω παροχές που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσης, παρέμεινε ανεξόφλητο ποσό κατά την 31/12/2023 € 81 και την 31/12/2022 € 87.Επισημαίνεται ότι στις παροχές των διευθυντικών στελεχών έχουν περιληφθεί

καταβληθείσες αποζημιώσεις καθώς και κόστος επίδρασης διακανονισμού που αντιστοιχεί σε διευθυντικά στελέχη λόγω αποχώρησης από την Εταιρεία. Επιπρόσθετα, κατά το 2023 από εμπορικές συνεργασίες η Εταιρεία είχε συναλλαγές με εταιρείες συμφερόντων μελών του Δ.Σ. συνολικού ποσού € 3 έναντι € 5 του 2022 και κατά την 31/12/2023 υπήρχε απαίτηση € 140 έναντι απαίτησης € 152 και υποχρέωσης ποσού € 1 της 31/12/2022. Τέλος, οι συναλλαγές με συγγενικά πρόσωπα της Διοίκησης και των διευθυντικών στελεχών κατά την χρήση 2023 ανήλθαν σε € 478 έναντι € 199 του 2022 ενώ κατά την 31/12/2023 υπήρχε υποχρέωση (ανεξόφλητο υπόλοιπο) προς αυτά τα πρόσωπα ποσού € 10 έναντι € 11 της 31/12/2022. Η φύση των εν λόγω συναλλαγών ήταν κυρίως εργασιακή (μισθοδοσίες) και από εμπορική συνεργασία (αμοιβές για λήψη υπηρεσιών και αγαθών καθώς και αγορά και εγκατάσταση πάγιου εξοπλισμού). Όλες οι ανωτέρω εργασιακής φύσης παροχές / αμοιβές του έτους 2022 έχουν προσαρμοστεί για να περιληφθεί και η ωφέλεια των ενισχύσεων που έλαβε η Εταιρεία λόγω του Covid-19.

Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας

(τα ποσά είναι εκφρασμένα σε €)

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά την 31/12/2023 ανέρχεται σε € 240.705.112,50 και διαιρείται σε 106.980.050 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 2,25 η κάθε μία. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μετόχων είναι αυτά που προβλέπονται από το νόμο και το καταστατικό. Σημειώνεται ότι τόσο η Εταιρεία όσο και η θυγατρική της δεν κατείχαν ίδιες μετοχές κατά τη διάρκεια του 2023.

Ηράκλειο, 22 Μαρτίου 2024
Εκ μέρους του Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος
του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων
Σύμβουλος

Emanuele
Grimaldi

Αρ. Διαβ. IT / YB 2243291

Λουκάς
Σιγάλας

Α.Δ.Τ. ΑΚ 043265

a Grimaldi Group company

Ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (ατομικές και ενοποιημένες) της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2023

**ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση**

Οι ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί σε συνεδρίασή του την 22/3/2024 από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

Περιεχόμενα

Σελίδα

Κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων	17
Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης	18
Εταιρική κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	19
Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	20
Κατάσταση ταμειακών ροών	21
Σημειώσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2022 (1/1 – 31/12/2022)	
Αριθμός σημείωσης	
1	Γενικές πληροφορίες για την Εταιρεία
2	Βάση κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων
2.1	Σημείωση συμμόρφωσης & συνέχιση επιχειρηματικής δραστηριότητας
2.2	Βάση παρουσίασης
2.3	Χρήση εκτιμήσεων
3	Σημαντικές λογιστικές πολιτικές
3.1	Βάση ενοποίησης
3.1.1	Θυγατρικές
3.1.2	Συγγενείς
3.1.3	Συναλλαγές απαλειφόμενες κατά την ενοποίηση
3.2	Συναλλαγές σε ξένα νομίσματα και λειτουργικό νόμισμα
3.3	Χρηματοοικονομικά μέσα
3.3.1	Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
3.3.1.α	Απαιτήσεις
3.3.1.β	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία είτε μέσω των αποτελεσμάτων είτε μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων
3.3.1.γ	Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα
3.3.1.δ	Δάνεια
3.3.1.ε	Προμηθευτές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις
3.3.1.στ	Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων
3.4	Μετοχικό κεφάλαιο
3.5	Πάγια και άυλα περιουσιακά στοιχεία
3.6	Επενδύσεις σε ακίνητα
3.7	Μισθώσεις
3.8	Αποθέματα
3.9	Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων
3.9.1	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία
3.9.2	Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία
3.10	Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση
3.11	Μερίσματα
3.12	Παροχές στο προσωπικό
3.12.1	Προγράμματα καθορισμένων εισφορών
3.12.2	Προγράμματα καθορισμένων παροχών
3.12.3	Παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης
3.12.4	Βραχυπρόθεσμες παροχές στο προσωπικό
3.13	Προβλέψεις
3.14	Έσοδα
3.14.1	Έσοδα από παροχή υπηρεσιών (ναύλοι–ναυλώσεις–πρακτορεύσεις)
3.14.2	Έσοδα από πωλήσεις αγαθών επί των πλοίων

Αριθμός σημείωσης		Σελίδα
3.14.3	Λοιπά έσοδα	28
3.14.4	Έσοδα από μερίσματα	28
3.14.5	Κρατικές επιχορηγήσεις	28
3.15	Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	29
3.16	Φόρος εισοδήματος	29
3.17	Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων Προτύπων	29
4	Έσοδα	31
5	Κόστος πωληθέντων	31
6	Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	32
7	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	32
8	Λοιπά λειτουργικά έσοδα	32
9	Λοιπά λειτουργικά έξοδα	32
10	Χρηματοοικονομικά έσοδα	32
11	Χρηματοοικονομικά έξοδα	33
12	Παροχές σε εργαζόμενους	33
13	Φόροι εισοδήματος	33
14	Πάγια και άυλα περιουσιακά στοιχεία	33
15	Επενδύσεις σε ακίνητα	35
16	Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	35
17	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	36
18	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	36
19	Αποθέματα	36
20	Απαιτήσεις και λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	36
21	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	36
22	Μετοχικό κεφάλαιο	37
23	Λοιπά αποθεματικά	37
24	Μερίσματα	37
25	Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προσωπικού	37
26	Αναβαλλόμενα έσοδα και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	38
27	Διαχείριση Χρηματοοικονομικού κινδύνου	39
27.1	Γενικά	39
27.2	Πιστωτικός κίνδυνος	39
27.2.1	Έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο	39
27.2.2	Χρονοανάλυση απαιτήσεων	40
27.3	Κίνδυνος ρευστότητας	40
27.4	Κίνδυνος συνθηκών αγοράς	41
27.5	Συναλλαγματικός κίνδυνος	41
27.5.1	Κίνδυνος επιτοκίων	41
27.6	Διαχείριση κεφαλαίου	41
27.7	Προμηθευτές – Εφοδιαστική αλυσίδα	41
27.8	Τιμές καυσίμων	41
27.9	Περιβαλλοντικός Κίνδυνος	42
28	Ιεραρχία εύλογης αξίας	42
29	Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών	42
29.1	Όμιλος υπερκείμενης μητρικής	43
29.2	Θυγατρικές εταιρείες	44
29.3	Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και διευθυντικά στελέχη	44
30	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	45

Αριθμός σημείωσης		Σελίδα
31	Αμοιβές ορκωτών ελεγκτών λογιστών	46
32	Μεταγενέστερα γεγονότα	46

Τα ποσά των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απεικονίζονται σε χιλιάδες €, εκτός αν ρητά αναφέρεται διαφορετικά.

Τυχόν αποκλίσεις σε επίπεδο τελευταίου ψηφίου οφείλονται στη στρογγυλοποίηση των ποσών.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ και **ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ**

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Σημείωση	1/1-31/12/2023	1/1-31/12/2022	1/1-31/12/2023	1/1-31/12/2022
Έσοδα πωλήσεων	4	113.055	92.885	113.055	92.885
Κόστος πωληθέντων	5	-89.027	-90.561	-89.295	-90.807
Μικτές (Ζημίες) / κέρδη χρήσης		24.028	2.324	23.760	2.078
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	6,25	-12.680	-10.669	-12.680	-10.669
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	7,25	-6.820	-5.808	-5.017	-4.606
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	8	1.007	2.286	544	1.592
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	9	-173	-5.406	-172	-2.935
(Ζημίες) χρήσης προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων		5.362	-17.273	6.435	-14.540
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	14	0	0	-1.100	-3.000
Χρηματοοικονομικά έσοδα	10	575	90	425	72
Χρηματοοικονομικά έξοδα	11	-1.164	-1.161	-1.157	-1.166
Καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα		-589	-1.071	-732	-1.094
Κέρδη από συγγενείς εταιρείες		271	0	0	0
Κέρδη/(Ζημίες) χρήσης προ φόρων		5.044	-18.344	4.602	-18.634
Φόρος εισοδήματος		0	0	0	0
Κέρδη/(Ζημίες) χρήσης μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		5.044	-18.344	4.602	-18.634
Κέρδη/(Ζημίες) χρήσης μετά από φόρους από διακοπείσες δραστηριότητες		0	0	0	0
Κέρδη/(Ζημίες) χρήσης μετά από φόρους		5.044	-18.344	4.602	-18.634
<u>Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης</u>					
Στοιχεία που δεν θα ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων					
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημίες) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών					
25		-12	105	-12	105
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά από φόρους		5.032	-18.239	4.590	-18.529
<u>Τα Κέρδη/ (Ζημίες) χρήσης κατανέμονται σε:</u>					
Ιδιοκτήτες μητρικής εταιρείας					
		5.044	-18.344	4.602	-18.634
Μη ελέγχουσες συμμετοχές					
		0	0	0	0
Κέρδη/(Ζημίες) χρήσης μετά από φόρους		5.044	-18.344	4.602	-18.634
<u>Τα συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης κατανέμονται σε:</u>					
Ιδιοκτήτες μητρικής εταιρείας					
		5.032	-18.239	4.590	-18.529
Μη ελέγχουσες συμμετοχές					
		0	0	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά από φόρους		5.032	-18.239	4.590	-18.529

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Σημείωση	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
<u>Περιουσιακά στοιχεία</u>					
<u>Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία</u>					
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	14	188.578	201.312	184.342	197.344
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	14	124	113	124	113
Επενδύσεις σε ακίνητα	15	945	987	945	987
Επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες	16	55.350	0	60.250	6.000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	17	114	109	114	109
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	18	11.385	11.565	11.385	9.234
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		256.496	214.086	257.160	213.787
<u>Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία</u>					
Αποθέματα	19	8.308	7.771	8.308	7.771
Απαιτήσεις	20	26.371	19.802	21.565	18.072
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	20	1.007	1.879	1.007	1.879
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	21	3.149	34.455	2.711	31.952
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		38.835	63.907	33.591	59.674
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		295.331	277.993	290.751	273.461
<u>Ίδια Κεφάλαια & Υποχρεώσεις</u>					
<u>Ίδια Κεφάλαια</u>					
Μετοχικό Κεφάλαιο	22	240.705	240.705	240.705	240.705
Διαφορά υπέρ το άρτιο		25.744	25.744	25.744	25.744
Λοιπά αποθεματικά	23	14.043	14.055	12.939	12.951
Αποτελέσματα εις νέο		-56.460	-61.504	-59.881	-64.483
Ίδια Κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής εταιρείας		224.032	219.000	219.507	214.917
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		224.032	219.000	219.507	214.917
<u>Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις</u>					
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	25	473	409	473	409
Μακροπρόθεσμα ενδοομιλικά δάνεια	29	32.000	0	32.000	0
Λοιπές προβλέψεις		0	0	0	0
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		32.473	409	32.473	409
<u>Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις</u>					
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	27	14.000	6.992	14.000	6.992
Υποχρεώσεις από φόρους εισοδήματος		0	0	0	0
Βραχυπρόθεσμες συμβατικές υποχρεώσεις	26	3.697	7.327	3.697	6.879
Προμηθευτές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	26	21.129	44.265	21.074	44.264
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		38.826	58.584	38.771	58.135
Σύνολο Υποχρεώσεων		71.299	58.993	71.244	58.544
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		295.331	277.993	290.751	273.461

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε. – Ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (ατομικές και ενοποιημένες) της 31ης Δεκεμβρίου 2023
(ποσά σε χιλιάδες €)

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

	<u>Σημείωση</u>	<u>Μετοχικό κεφάλαιο</u>	<u>Υπέρ το όρτιο</u>	<u>Λοιπά αποθεματικά</u>	<u>Αποτελέσματα εις νέο</u>	<u>Σύνολο</u>
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 1/1/2022		240.705	25.744	12.846	-45.849	233.446
(Ζημίες) χρήσης μετά από φόρους					-18.634	-18.634
Αναλογιστικά κέρδη υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	25			105	0	105
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης						0
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά από φόρους				105	-18.634	-18.529
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31/12/2022		240.705	25.744	12.951	-64.483	214.917
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 1/1/2023		240.705	25.744	12.951	-64.483	214.917
Κέρδη χρήσης μετά από φόρους					4.602	4.602
Αναλογιστικές ζημίες υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	25			-12		-12
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης						0
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά από φόρους				-12	4.602	4.590
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31/12/2023		240.705	25.744	12.939	-59.881	219.507

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε. – Ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (ατομικές και ενοποιημένες) της 31ης Δεκεμβρίου 2023
(ποσά σε χιλιάδες €)

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

	<u>Σημείωση</u>	<u>Αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής εταιρείας</u>				
		<u>Μετοχικό κεφάλαιο</u>	<u>Υπέρ το άρτιο</u>	<u>Λοιπά αποθεματικά</u>	<u>Αποτελέσματα εις νέο</u>	<u>Σύνολο</u>
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 1/1/2022		240.705	25.744	13.950	-43.160	237.239
(Ζημίες) χρήσης μετά από φόρους					-18.344	-18.344
Αναλογιστικά κέρδη υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	25			105	0	105
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης						0
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά από φόρους				105	-18.344	-18.239
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31/12/2022		240.705	25.744	14.055	-61.504	219.000
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 1/1/2023		240.705	25.744	14.055	-61.504	219.000
Κέρδη χρήσης μετά από φόρους					5.044	5.044
Αναλογιστικές ζημίες υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	25			-12		-12
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης						0
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά από φόρους				-12	5.044	5.032
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31/12/2023		240.705	25.744	14.043	-56.460	224.032

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

<u>Έμμεση Μέθοδος Παρουσίασης</u>	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρεία</u>	
	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
<u>Λειτουργικές δραστηριότητες</u>				
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων	5.044	-18.344	4.602	-18.634
<i>Πλέον / μείον προσαρμογές για:</i>				
Καθαρές Αποσβέσεις	20.754	19.604	21.022	19.850
Απομειώσεις ενσώματων πάγιων και διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων			1.100	3.000
Προβλέψεις	-180	1.648	-39	-808
Συναλλαγματικές διαφορές				
Αποτελέσματα (κέρδη και ζημίες) από πώληση συμμετοχών				
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημίες) λοιπής επενδυτικής δραστηριότητας	-424	-16	-424	-16
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	1.157	1.166	1.157	1.166
<i>Πλέον / μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:</i>				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	-537	-2.043	-537	-2.043
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	-5.156	-4.645	-4.552	-3.783
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	-3.766	2.529	-3.372	3.416
<i>Μείον :</i>				
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις - παροχές προς το προσωπικό				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	-1.157	-946	-1.157	-946
Καταβεβλημένοι φόροι				
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	15.735	-1.047	17.800	1.202
<u>Επενδυτικές δραστηριότητες</u>				
Απόκτηση συνδεδεμένων εταιρειών	-55.350		-55.350	
Επιστροφή κεφαλαίου θυγατρικών				
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	-7.989	-2.343	-7.989	-2.343
Έσοδα από τόκους	290		290	
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων παγίων				
Εισπράξεις από πωλήσεις συμμετοχών				
Προκαταβολές για πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων				
Μερίσματα εισπραχθέντα				
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	-63.049	-2.343	-63.049	-2.343
<u>Χρηματοδοτικές δραστηριότητες</u>				
Καθαρές καταβολές για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα ενδοομιλικά δάνεια	9.000	23.000	9.000	23.000
Εξοφλήσεις δανείων		-133		-133
Εισπράξεις από αναληφθέντα τραπεζικά δάνεια	7.008	6.992	7.008	6.992
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)				
Μερίσματα πληρωθέντα				
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	16.008	29.859	16.008	29.859
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	-31.306	26.469	-29.241	28.718
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	34.455	7.986	31.952	3.234
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	3.149	34.455	2.711	31.952

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Σημειώσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις
της χρήσης 2023 (1/1 – 31/12/2023)

1. Γενικές πληροφορίες για την Εταιρεία

Η Εταιρεία ιδρύθηκε στις 25/5/1972 (Φ.Ε.Κ. 939–25/5/1972) με έδρα το Δήμο Ηρακλείου Κρήτης, επωνυμία «ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Ανώνυμη Ναυτιλιακή Εταιρεία» και διακριτικό τίτλο «MINOAN LINES». Η Εταιρεία δραστηριοποιείται κυρίως στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας τόσο σε γραμμές εσωτερικού όσο και σε γραμμές εξωτερικού.

Το σύνολο των μετοχών που διαιρείται το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας είναι κοινές ονομαστικές μετοχές και κατά την 31/12/2023 και την 31/12/2022 ανέρχονταν σε 106.980.050. Κάθε μετοχή έχει το δικαίωμα μίας ψήφου.

Η πλειοψηφία των μετοχών της Εταιρείας κατέχεται από το 2008, από την εταιρεία «Grimaldi Group S.p.A.», μέλος του Ομίλου Grimaldi, με έδρα το Παλέρμο της Ιταλίας η οποία κατέστη υπερκείμενη μητρική εταιρεία που ασκεί έλεγχο στην Εταιρεία και τον Όμιλο.

Το ανώτατο όργανο της Εταιρείας είναι η Γενική Συνέλευση των μετόχων η οποία εκλέγει το Διοικητικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από 7–9 μέλη. Την 22/6/2017 η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων εξέλεξε 9μελές Διοικητικό Συμβούλιο. Από τα εννέα μέλη (9) του Διοικητικού Συμβουλίου την 31/12/2023, δύο (2) ήταν εκτελεστικά, πέντε (5) μη εκτελεστικά και δύο (2) ανεξάρτητα–μη εκτελεστικά.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, περιλαμβάνουν τις ατομικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (οι «χρηματοοικονομικές καταστάσεις»), οι οποίες εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο σε συνεδρίαση του την 22/3/2024, ενώ τελούν υπό την τελική έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας. Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν την Εταιρεία και την θυγατρική της (Όμιλος).

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η θυγατρική εταιρεία και οι 2 συνδεδεμένες, οι οποίες μαζί με την μητρική περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις καθώς και η μέθοδος ενοποίησης με την οποία ενσωματώθηκαν.:

<u>Εταιρεία</u>	<u>Σχέση</u>	<u>Μέθοδος ενοποίησης</u>	<u>Έδρα</u>	<u>% Συμμετοχής</u>	
				<u>2023</u>	<u>2022</u>
Minoan Italia S.p.A.	Θυγατρική	Ολική	Παλέρμο Ιταλίας	100%	100%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Συνδεδεμένη	Κ. Θ.	Ηράκλειο	40%	-
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΛΙΜΕΝΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	Συνδεδεμένη	Κ. Θ.	Ηγουμενίτσα	27%	-

Για το λόγο αυτό δεν υπολογίζονται δικαιώματα τρίτων (μειοψηφίας).

2. Βάση κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

2.1 Σημείωση συμμόρφωσης & Συνέχιση της Επιχειρηματικής δραστηριότητας

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις συντάχθηκαν με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων που ίσχυαν κατά την ημερομηνία προετοιμασίας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων όπως υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα ποσά των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απεικονίζονται σε χιλιάδες €, εκτός αν ρητά αναφέρεται διαφορετικά. Τυχόν αποκλίσεις σε επίπεδο τελευταίου ψηφίου οφείλονται στη στρογγυλοποίηση των ποσών.

Συνέχιση της Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (going concern)

Παρά τις συνεχιζόμενες ζημιές του παρελθόντος μιας και για τη χρήση του 2023 τα αποτελέσματα της εταιρείας ήταν κερδοφόρα, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern) γεγονός που υποδηλώνει ότι ο Όμιλος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα και προβαίνει στις αναγκαίες κινήσεις και διαπραγματεύσεις ώστε να διαθέτει επαρκείς χρηματοοικονομικούς πόρους για να ανταποκρίνεται στις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές του υποχρεώσεις για το προβλεπτό μέλλον. Πιο συγκεκριμένα ο Όμιλος, μέσω των μέτρων τα οποία έλαβε η Διοίκηση τόσο τα προηγούμενα έτη όσο και στην τρέχουσα χρήση, συνεχίζει να εμφανίζει κερδοφόρα αποτελέσματα προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EBITDA). Τονίζεται ότι η απόφαση της Διοίκησης για συμμόρφωση με τους νέους κανονισμούς του Διεθνούς Οργανισμού Ναυσιπλοΐας (IMO), με ισχύ από την 01/01/2020, μέσω της τοποθέτησης ειδικών συστημάτων συγκράτησης επιβλαβών ουσιών που μολύνουν την ατμόσφαιρα (scrubbers), δημιουργεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην Εταιρεία λόγω της εξασφάλισης χαμηλότερου κόστους καυσίμων με απώτερο σκοπό τον περιορισμό του οργανικού κόστους. Ο Όμιλος διαθέτει ικανοποιητική ρευστότητα, ενώ επιπρόσθετα διατηρεί ανοικτές πιστωτικές γραμμές για € 15.000 (σε διαδικασία ανανέωσης για το 2024) και είναι πλήρως ενήμερος ως προς τις

υποχρεώσεις προς ασφαλιστικούς φορείς, φορολογικές αρχές, τους εργαζομένους του και τους προμηθευτές του. Το γεγονός αυτό δίνει τη δυνατότητα στον Όμιλο να συνεχίζει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές του, να περιορίζει τους κινδύνους από απρόβλεπτα γεγονότα, έξω από τον έλεγχο της Εταιρείας και του Ομίλου, όπως αναφέρεται παρακάτω καθώς και να αναπτύσσει νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες στο λιμάνι της Ηγουμενίτσας.

2.2 Βάση παρουσίασης

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί βάσει της αρχής του ιστορικού κόστους με εξαίρεση τα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία είτε μέσω των αποτελεσμάτων είτε μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων τα οποία αποτιμώνται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σημ. 3.3.1.β.

2.3 Χρήση εκτιμήσεων

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. αναγκάζει τη Διοίκηση να παίρνει αποφάσεις, να κάνει εκτιμήσεις και υποθέσεις που επηρεάζουν την εφαρμογή των πολιτικών, καθώς και των αναφερόμενων ποσών ενεργητικού, υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων. Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές υποθέσεις βασίζονται σε κεκτημένη εμπειρία και διάφορους άλλους παράγοντες και θεωρούνται λογικές κάτω από τις παρούσες συνθήκες. Το αποτέλεσμα αυτών σχηματίζει τη βάση για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις λογιστικές αξίες των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, οι οποίες δεν προκύπτουν από άλλες πηγές. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές με αυτές υποθέσεις αναθεωρούνται σε συνεχή βάση. Οι αναθεωρήσεις στις λογιστικές εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στην περίοδο που πραγματοποιήθηκαν, εάν η αναθεώρηση επηρεάζει μόνο αυτή την περίοδο ή στην περίοδο αναθεώρησης και τις επόμενες περιόδους, εάν η αναθεώρηση επηρεάζει και την παρούσα και τις μελλοντικές περιόδους.

Οι εκτιμήσεις που πραγματοποιεί η Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και οι εκτιμήσεις που ενέχουν κίνδυνο ενδεχόμενης προσαρμογής στην επόμενη ή επόμενες χρήσεις αναφέρονται ως κάτωθι:

- Πάγια και άυλα περιουσιακά στοιχεία (αποσβέσεις και απομείωση αξίας): Ο Όμιλος και η Εταιρεία οφείλουν να εκτιμήσουν την ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων καθώς και των άυλων περιουσιακών στοιχείων τα οποία αναγνωρίζονται είτε μέσω απόκτησής είτε μέσω συνενώσεων επιχειρήσεων. Οι εκτιμήσεις αυτές επανεξετάζονται τουλάχιστον σε ετήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη νέα δεδομένα και τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς. (σημ. 3.5 και 14) . Αντίστοιχη εκτίμηση διενεργείται για έλεγχο απομείωσης για πιθανές περιπτώσεις που το ανακτήσιμο ποσό υπολείπεται από την λογιστική αξία όπως διαμορφώνεται μέσω της ωφέλιμης ζωής.
- Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προσωπικού: Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία εξαρτάται από έναν αριθμό παραγόντων που προσδιορίζονται σε αναλογιστική βάση με τη χρήση σημαντικού αριθμού παραδοχών. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του καθαρού κόστους για παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο. Για τον προσδιορισμό του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τα επιτόκια υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο νόμισμα στο οποίο θα καταβληθούν οι παροχές και με ημερομηνίες λήξης που προσεγγίζουν τις λήξεις των σχετικών υποχρεώσεων παροχών. Άλλες σημαντικές λογιστικές παραδοχές για υποχρεώσεις παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία βασίζονται κατά ένα μέρος στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. (σημ. 3.12.2 και 25).
- Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου: Για την επάρκεια των προβλέψεων σχετικά με επισφαλείς και επίδικες απαιτήσεις, σε συνάρτηση με την πιστωτική πολιτική, η Διοίκηση προβαίνει σε εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις των νομικών της συμβούλων που χειρίζονται τις υποθέσεις, την ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων των οφειλετών και πρόσφατων εξελίξεων (σημ. 3.3.1.α, 18, 20 και 27.2).
- Ενδεχόμενες υποχρεώσεις: η ύπαρξή τους απαιτεί από την Διοίκηση τη διενέργεια διαρκών παραδοχών και προβλέψεων σχετικών με την πιθανότητα μελλοντικών γεγονότων που πρόκειται ή δεν πρόκειται να συμβούν καθώς και της σχετικής επίδρασής τους στα αποτελέσματα του Ομίλου (σημ. 31).

3. Ουσιώδεις λογιστικές πολιτικές

Οι ουσιώδεις λογιστικές πολιτικές που παρουσιάζονται παρακάτω έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια από τις εταιρείες του Ομίλου και για τις χρήσεις που παρουσιάζονται σε αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

3.1 Βάση ενοποίησης

3.1.1 Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι οι εταιρείες οι οποίες διοικούνται και ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από τη μητρική εταιρεία. Έλεγχος είναι η δυνατότητα να κατευθύνεται η οικονομική και επιχειρηματική πολιτική μιας επιχείρησης, έτσι ώστε να προκύπτουν οφέλη από τις δραστηριότητές της. Για την εκτίμηση της ύπαρξης ελέγχου, λαμβάνονται υπόψη και τυχόν δικαιώματα ψήφου τα οποία δύνανται να ασκηθούν. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις από την ημερομηνία έναρξης, μέχρι την ημερομηνία λήξης του ελέγχου αυτών.

Στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας οι επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες αποτιμώνται στο κόστος κτήσης, μειούμενο με τυχόν απομείωση της αξίας τους. Όταν ο Όμιλος διαθέτει θυγατρική, αυτή επιμετρώνεται στην καθαρή τιμή πώλησης, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων διάθεσης, κατά την ημερομηνία της διάθεσης ή όταν ο έλεγχος χάνεται, με την αλλαγή στη λογιστική αξία να αναγνωρίζεται ως κέρδος ή ζημία.

3.1.2 Συγγενείς/συνδεμένες

Συγγενείς είναι εκείνες οι εταιρείες επί των οποίων ασκείται ουσιώδης επιρροή, αλλά όχι έλεγχος, επί των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών πολιτικών τους, και δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για να χαρακτηρισθούν θυγατρικές. Συνδεμένες αντίστοιχα χαρακτηρίζονται εκείνες στις οποίες ασκείται όχι μόνο ουσιώδης επιρροή αλλά και έλεγχος επί των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών πολιτικών τους. Αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος και η συμμετοχή του Ομίλου σε αυτές, περιλαμβάνει τυχόν υπεραξία κατά την εξαγορά. Στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, τόσο οι συγγενείς όσο και οι συνδεμένες εταιρείες ενσωματώνονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής σ' αυτές, από την ημερομηνία που αποκτάται η ουσιώδης επιρροή, μέχρι την ημερομηνία που παύει να υφίσταται. Όταν η αναλογία του Ομίλου επί των ζημιών της συγγενούς εταιρείας υπερβαίνει την απεικονιζόμενη λογιστική αξία της επένδυσης, η λογιστική αξία της επένδυσης μειώνεται στο μηδέν και παύει η αναγνώριση περαιτέρω ζημιών εκτός της περίπτωσης στην οποία ο Όμιλος έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς εταιρείας.

Στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες αποτιμώνται στο κόστος κτήσης, μειούμενο με τυχόν απομείωση της αξίας τους.

3.1.3 Συναλλαγές απαλειφόμενες κατά την ενοποίηση

Τα διεταιρικά υπόλοιπα και οι διεταιρικές συναλλαγές καθώς και τα κέρδη του Ομίλου που έχουν προκύψει από διεταιρικές συναλλαγές απαλείφονται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Τα κέρδη και οι ζημίες από συναλλαγές με συγγενείς εταιρείες απαλείφονται έναντι του ποσού της επένδυσης αναλογικά με το ποσοστό και μέχρι την έκταση της συμμετοχής του Ομίλου στη συγγενή εταιρεία.

3.2 Συναλλαγές σε ξένα νομίσματα και λειτουργικό νόμισμα

Οι εταιρείες του Ομίλου τηρούν τα λογιστικά τους βιβλία σε Ευρώ (λειτουργικό νόμισμα) και οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις εκφράζονται σε Ευρώ. Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται σε Ευρώ, με την ισοτιμία κλεισίματος της ημέρας των συναλλαγών. Κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τα νομισματικά περιουσιακά στοιχεία και οι Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα, αποτιμώνται στις τιμές κλεισίματος της ημερομηνίας αυτής. Τα κέρδη ή οι ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν, καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Μη νομισματικά περιουσιακά στοιχεία σε ξένο νόμισμα τα οποία εμφανίζονται σε ιστορική αξία μετατρέπονται σε Ευρώ με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

3.3 Χρηματοοικονομικά μέσα

3.3.1 Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αποτελούν: τα χρηματοοικονομικά μέσα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, οι απαιτήσεις, τα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, τα δάνεια, οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις. Τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται αρχικά στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία τους (αυξημένη κατά τα άμεσα κόστη συναλλαγής για τα μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία χωρίς καταχώρηση του κέρδους ή ζημίας στα αποτελέσματα), εκτός όσων περιγράφονται παρακάτω. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώνται όπως περιγράφεται παρακάτω.

Τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όταν η Εταιρεία και ο Όμιλος γίνονται συμβαλλόμενα μέρη σε συναλλαγή με αντικείμενο τα μέσα αυτά. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παύουν να αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όταν τα συμβατικά δικαιώματα των εταιρειών του Ομίλου επί των ταμειακών εισροών του στοιχείου αυτού λήξουν ή όταν μεταβιβασθεί το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε τρίτο χωρίς να διατηρήσουν τον έλεγχο ή όλα τα ουσιώδη οφέλη ή τους κινδύνους που συνδέονται με αυτό. Οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που πραγματοποιούνται κατά τη συνθήκη δραστηριότητα των εταιρειών του Ομίλου καταχωρούνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, δηλαδή κατά την ημερομηνία που δεσμεύονται να αγοράσουν ή να πωλήσουν το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παύουν να αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όταν οι συμβατικές υποχρεώσεις των εταιρειών του Ομίλου επί αυτών λήξουν ή ακυρωθούν.

3.3.1.α Απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις απεικονίζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός των περιπτώσεων όπου υπάρχει ένδειξη απομείωσης της απαίτησης, οπότε υπολογίζεται πρόβλεψη για αυτή τη μείωση. Απαιτήσεις που η είσπραξή τους εκτιμάται να πραγματοποιηθεί σε διάστημα μέχρι ένα έτος κατατάσσονται ως βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις άλλως εμφανίζονται ως μακροπρόθεσμες απαιτήσεις. Οι απαιτήσεις βραχυπρόθεσμης διάρκειας δεν προεξοφλούνται.

3.3.1.β Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία είτε μέσω των αποτελεσμάτων είτε μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων

Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Μετά την αρχική αναγνώριση τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

- i. στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- ii. στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (Ο Όμιλος κατά την 31/12/2023 δεν διαθέτει περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας).

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία με τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση αυτών να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων».

3.3.1.γ Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, περιλαμβάνουν τα μετρητά και τις καταθέσεις όψεως, καθώς και βραχυπρόθεσμες επενδύσεις άμεσης ρευστοποίησης, όπως οι μέχρι και τριών μηνών προθεσμιακές τραπεζικές καταθέσεις.

3.3.1.δ Δάνεια

Τα ληφθέντα δάνεια αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους η οποία αντιστοιχεί στο ποσό των αντληθέντων κεφαλαίων έπειτα από την αφαίρεση τυχόν άμεσων εξόδων για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

3.3.1.ε Προμηθευτές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι προμηθευτές και οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στη εύλογη αξία τους. Μεταγενέστερα, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Οι προμηθευτές που η είσπραξή τους εκτιμάται να πραγματοποιηθεί σε διάστημα μέχρι ένα έτος κατατάσσονται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις άλλως εμφανίζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

3.3.1.στ Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

3.4 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές κατατάσσονται ως ίδια κεφάλαια. Επιπρόσθετα κόστη που συνδέεται άμεσα με την έκδοση κοινών μετοχών αναγνωρίζεται ως μείωση της διαφοράς υπέρ το άρτιο.

3.5 Πάγια και άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα πάγια ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία και επενδυτικά πάγια εμφανίζονται στις αξίες κτήσης τους μειωμένες κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν απομειώσεις της αξίας τους. Το κόστος κτήσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση του παγίου. Οι αξίες κτήσης απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αυξημένες με μεταγενέστερες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν, μόνο εάν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με τις δαπάνες αυτές θα εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Όλες οι άλλες δαπάνες καταχωρούνται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Τα κόστη δανεισμού που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση, ή κατασκευή ενός παγίου, για τα περιουσιακά στοιχεία που χρειάζεται κατ' ανάγκη ένα σημαντικό χρονικό διάστημα για να ετοιμαστούν προς χρήση, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους κτήσης του παγίου μέχρι τη στιγμή που τα περιουσιακά στοιχεία είναι ουσιαστικά έτοιμα για την χρήση ή πώλησή τους. Τα λοιπά κόστη αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που πραγματοποιούνται.

Τα αποτελέσματα από την πώληση των παγίων περιουσιακών στοιχείων προσδιορίζονται συγκρίνοντας το καθαρό τίμημα πώλησης με τη λογιστική αξία τους και αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα λοιπά λειτουργικά έσοδα ή έξοδα.

Οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων, πλην των οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται, διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης και επιβαρύνουν το λογαριασμό αποτελεσμάτων, καθ' όλη τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους. Οι υπολειμματικές και οι ωφέλιμες ζωές των παγίων περιουσιακών στοιχείων επανεξετάζονται σε ετήσια βάση.

Οι αποσβέσεις των πλοίων διενεργούνται στο κόστος μείον την υπολειμματική τους αξία η οποία εκτιμάται επί του κόστους κτήσης τους πλέον των βελτιώσεων σε 15% για τα συμβατικά και 20% για τα ταχύπλοα τύπου catamaran. Οι εκτιμήσεις της Διοίκησης της μητρικής εταιρείας που ενδεχομένως θα επηρεάσουν στο μέλλον τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αφορούν την ωφέλιμη ζωή και την υπολειμματική αξία των πλοίων, οι οποίες έχουν προσδιορισθεί με βάση ιστορικά δεδομένα και υποθέσεις που με τις παρούσες συνθήκες κρίνονται λογικές. Οι εκτιμήσεις αυτές, μετά την αναθεώρηση που υπέστησαν στη για τη χρήση του 2021, δεν αναμένεται να διαφοροποιηθούν στους επόμενους 12 μήνες.

Ο Όμιλος παρακολουθεί τον έλεγχο της απομείωσης της αξίας των περιουσιακών παγίων στοιχείων. Ένα πάγιο δεν πρέπει να έχει λογιστική αξία μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό που του αντιστοιχεί. Το ανακτήσιμο ποσό είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου μείον το κόστος πώλησης τους και της αξίας χρήσης του από την οικονομική οντότητα (αναμενόμενες μελλοντικές ταμιακές ροές από την εκμετάλλευσή του).

Η εκτιμώμενη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, κατά κατηγορία παγίων, έχει ως εξής:

Κατηγορία παγίου	έτη
Ιδιότητα κτίρια	33
Πλοία συμβατικά	30 από το έτος κατασκευής
Πλοία ταχύπλοα τύπου catamaran	25 από το έτος κατασκευής
Λοιπός εξοπλισμός πλοίων	4,16
Δεξαμενισμοί πλοίων	4 (επίρριψη κατ' αναλογία με τη διάρκεια ισχύος)
Μεταφορικά μέσα	6,66
Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	6,66
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές & λογισμικά προγράμματα	4,16
Κινητή τηλεφωνία & μίνι φορητοί υπολογιστές (tablets)	2
Δικαιώματα εκμετάλλευσής	ανάλογα με την χρονική περίοδο ισχύος

3.6 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι «Επενδύσεις σε ακίνητα» περιλαμβάνουν ακίνητα που δεν ιδιοχρησιμοποιούνται από τις εταιρείες του Ομίλου. Αποτιμούνται κατά την αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερα, στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και αυξημένο με τις μεταγενέστερες προσθήκες. Όταν η λογιστική αξία ενός επενδυτικού ακινήτου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα. Οι αποσβέσεις τους διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους η οποία εκτιμάται σε 33 χρόνια.

3.7 Μισθώσεις

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Ο Όμιλος εκτιμά εάν μια σύμβαση αποτελεί ή εμπεριέχει μίσθωση, κατά την έναρξη ισχύς αυτής και αναγνωρίζει κατά περίπτωση ένα περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης και μια αντίστοιχη υποχρέωση από την μίσθωση για όλες τις συμβάσεις μίσθωσης στις οποίες είναι μισθωτής, εκτός από τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις (που ορίζονται ως μισθώσεις με διάρκεια μίσθωσης 12 μηνών ή λιγότερο) και μισθώσεις υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου χαμηλής αξίας. Για τις μισθώσεις αυτές, ο Όμιλος αναγνωρίζει τα μισθώματα ως λειτουργικά έξοδα με την ευθεία μέθοδο, σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Οι μισθώσεις κατά τις οποίες η Εταιρεία και ο Όμιλος αναλαμβάνουν όλα τα οφέλη και τους κινδύνους του μισθωμένου παγίου λογίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Τα πάγια τα οποία κατέχονται με χρηματοδοτική μίσθωση αναγνωρίζονται αρχικά στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας των παγίων και της παρούσας αξίας των ελάχιστων υποχρεωτικών μισθωμάτων που έχουν συμφωνηθεί να καταβληθούν στον εκμισθωτή κατά την έναρξη της μίσθωσης. Μετά την αρχική καταχώριση, τα πάγια αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της διάρκειας της μισθώσεως και της ωφέλιμης ζωής τους. Τα μισθώματα που καταβάλλονται στον εκμισθωτή, κατανέμονται σε μείωση της υποχρέωσης και επιβαρύνουν τα χρηματοοικονομικά έξοδα, με βάση τη μέθοδο του συνολικού αθροίσματος των αριθμών των ετών διάρκειας της μίσθωσης.

Άλλες μισθώσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια της χρηματοδοτικής μίσθωσης λογίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις και τα σχετικά μισθωμένα στοιχεία δεν λογίζονται ως πάγια περιουσιακά στοιχεία στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, τα δε μισθώματα που καταβάλλονται στον εκμισθωτή, καταχωρούνται στα αποτελέσματα συστηματικά στην περίοδο της μίσθωσης.

Τέλος, σύμφωνα με όσα προβλέπει το Δ.Π.Χ.Α. 16, ο Όμιλος εφαρμόζει την πρακτική διευκόλυνση του Δ.Π.Χ.Α. 16 σύμφωνα με την οποία ο μισθωτής δεν υποχρεούται να διαχωρίσει τα μη μισθωτικά στοιχεία, και επομένως αντιμετωπίζει λογιστικά κάθε μισθωτικό και σχετικό μη μισθωτικό στοιχείο ως ενιαία σύμβαση.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Οι μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος είναι εκμισθωτής κατατάσσονται είτε ως χρηματοδοτικές είτε ως λειτουργικές. Όταν σύμφωνα με τους όρους της μίσθωσης μεταβιβάζονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες που συνοδεύουν την κυριότητα του στον μισθωτή, η μίσθωση κατατάσσεται ως χρηματοδοτική. Όλες οι άλλες μισθώσεις κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο κατά τη διάρκεια της εκάστοτε μίσθωσης. Τα αρχικά άμεσα κόστη διαπραγμάτευσης και διεκπεραίωσης της συμφωνίας μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται με τη ευθεία μέθοδο κατά τη διάρκεια της εκάστοτε μίσθωσης.

3.8 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσεως και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσης των αποθεμάτων προσδιορίζεται με τη μέθοδο F.I.F.O. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία αποτελεί την εκτιμώμενη τιμή πώλησης μειωμένη με τα έξοδα πωλήσεων.

3.9 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

3.9.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ο Όμιλος αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στηριζόμενος όλα τα διαθέσιμα δεδομένα ώστε να προσδιοριστεί εάν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης της αξίας ενός ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη ζημίας έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν κατέχονται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Πιστωτική ζημία νοείται η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ροών που ο Όμιλος προσδοκά να εισπράξει.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τυχόν συμβατικά περιουσιακά στοιχεία ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εξετάζει τυχόν μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου ενός χρηματοοικονομικού μέσου. Ο Όμιλος διαγράφει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν δεν υπάρχουν εύλογες προσδοκίες ανάκτησης του συνόλου ή τμήματος των ταμειακών ροών του στοιχείου.

3.9.2 Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός των αποθεμάτων, σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική τους αξία υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους. Η ζημία απομείωσης, αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

Η ανακτήσιμη αξία των περιουσιακών στοιχείων είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας τους μειωμένης κατά τα έξοδα πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης τους. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία με ένα προ-φόρου συντελεστή, ο οποίος αντανάκλα τις τρέχουσες αξιολογήσεις της αγοράς για τη χρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που συνδέονται με το περιουσιακό στοιχείο.

Ζημία απομείωσης που έχει αναγνωρισθεί κατά τις προηγούμενες περιόδους επανεκτιμάται σε κάθε χρήση για τυχόν ενδείξεις μείωσης της και αντिलογίζεται εάν υπάρξει αλλαγή στις εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας, μέχρι το ύψος της λογιστικής αξίας που θα προσδιοριζόταν, καθαρή από αποσβέσεις, εάν δεν είχε καταχωρηθεί η ζημία απομείωσης.

3.10 Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση

Ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση, κατατάσσονται αυτά που η πώλησή τους θεωρείται πολύ πιθανή και η λογιστική τους αξία θα ανακτηθεί μέσω πώλησης και όχι από τη συνεχιζόμενη χρήση. Αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογης αξίας μειωμένης με τα έξοδα πώλησης. Η Εταιρεία κατά την λήξη της τρέχουσας χρήσης δεν κατέχει τέτοια στοιχεία.

3.11 Μερίσματα

Τα πληρωτέα μερίσματα απεικονίζονται ως υποχρέωση, όταν η διανομή τους εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων των εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

3.12 Παροχές στο προσωπικό

3.12.1 Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν εισφορές σε ανεξάρτητα από την Εταιρεία ασφαλιστικά ταμεία για συνταξιοδοτικές παροχές των εργαζομένων για τις οποίες η Εταιρεία δεν έχει νομική ή συμβατική υποχρέωση για επιπλέον μελλοντικές παροχές. Οι εισφορές αυτές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού στα αποτελέσματα, εφαρμόζοντας την αρχή των δεδουλευμένων.

3.12.2 Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Οι παροχές κατά την έξοδο από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης, περιλαμβάνουν προγράμματα με υποχρέωση για καταβολή στο διοικητικό προσωπικό εφάπαξ αποζημίωσης. Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, είναι η παρούσα αξία της καθορισμένης παροχής ανάλογα με το δεδουλευμένο δικαίωμα των εργαζομένων στα τελευταία 16 χρόνια πριν την αφυπηρέτησή τους, που προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές με τη μέση σταθμική απόδοση υψηλής ποιότητας ευρωπαϊκών εταιρικών ομολόγων τα οποία έχουν ημερομηνία λήξης που προσεγγίζει τα χρονικά όρια των υποχρεώσεων του Ομίλου. Το ύψος της υποχρέωσης

προσδιορίζεται ετησίως, βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες αναγνωρίζονται απευθείας στα λοιπά συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερη περίοδο αλλά αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου.

3.12.3 Παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζει την απασχόληση εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται. Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης και όπου υπάρχει αδυναμία στον προσδιορισμό του αριθμού εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

3.12.4 Βραχυπρόθεσμες παροχές στο προσωπικό

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές στο προσωπικό καταχωρούνται ως δαπάνες προσωπικού στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

3.13 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει παρούσα νομική ή συμβατική υποχρέωση που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι πιθανό ότι η τακτοποίησή τους θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση με την χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Οι προβλέψεις επανεκτιμούνται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις.

3.14 Έσοδα

Το σύνολο των εσόδων διαμορφώνεται από τα παρακάτω:

3.14.1 Έσοδα από παροχή υπηρεσιών (ναύλοι–ναυλώσεις–πρακτορεύσεις)

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών (ναύλοι μεταφοράς επιβατών και οχημάτων) αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων με την πραγματοποίηση των ταξιδιών η οποία συνιστά το χρόνο παροχής της υπηρεσίας.

Η Εταιρεία εφαρμόζει το πρόγραμμα πιστότητας πελατών «MINOAN εν πλώ», βάσει του οποίου τα μέλη με κάθε αγορά υπηρεσιών της Εταιρείας, κερδίζουν πόντους τους οποίους μελλοντικά έχουν τη δυνατότητα να εξαργυρώσουν σε δωρεάν εισιτήρια της Εταιρείας. Ο επιμερισμός των ναύλων κάθε πώλησης σε πραγματοποιημένη και μελλοντική υπηρεσία, γίνεται βάσει της εύλογης αξίας των κερδισμένων πόντων η οποία υπολογίζεται βάσει του εκτιμώμενου ποσοστού εξαργύρωσής τους που στηρίζεται σε ιστορικά στοιχεία. Το ποσό της εύλογης αξίας καταχωρείται ως έσοδο επόμενων χρήσεων και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα με την εξαργύρωση των σχετικών πόντων.

Όμοια, ανάλογα με τον χρόνο παροχής της υπηρεσίας, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων και τα έσοδα από πρακτορεύσεις.

Τα έσοδα από ναυλώσεις αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων με τη σταθερή μέθοδο (straight line) σε όλη τη διάρκεια της ναύλωσης.

3.14.2 Έσοδα από πωλήσεις αγαθών επί των πλοίων

Τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών (εκμετάλλευση εστιατορίων–bars και καταστημάτων) αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, με το ποσό της εύλογης αξίας τους μειωμένης κατά το ποσό των εκπτώσεων και επιστροφών, όταν μεταβιβάζονται στον αγοραστή (συνήθως με την παράδοση και την αποδοχή από μέρους του των αγαθών) και η είσπραξη των αντίστοιχων ποσών είναι βέβαιη.

3.14.3 Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων όταν καταστούν δεδουλευμένα. Ειδικά τα έσοδα από τυχερά παιχνίδια αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων με την είσπραξή τους. Επιπλέον περιλαμβάνονται τα έσοδα από μερίσματα και τα κέρδη από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων.

3.14.4 Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά την ημερομηνία έγκρισης της διανομής τους.

3.14.5 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όταν υπάρχει εύλογη διασφάλιση ότι θα εισπραχθούν και ότι οι εταιρίες του Ομίλου θα συμμορφωθούν με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν

τεθεί για την καταβολή τους. Οι επιχορηγήσεις που καλύπτουν πραγματοποιηθείσες δαπάνες καταχωρούνται ως έσοδο της χρήσης εντός της οποίας πραγματοποιήθηκαν οι επιχορηγούμενες δαπάνες. Οι επιχορηγήσεις που καλύπτουν το κόστος των αποκτηθέντων πάγιων περιουσιακών στοιχείων, καταχωρούνται αρχικά ως έσοδο επόμενων χρήσεων και αναγνωρίζονται ως έσοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, σε συστηματική βάση στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του πάγιου περιουσιακού στοιχείου.

3.15 Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος διαμορφώνεται από τους δεδουλευμένους χρεωστικούς τόκους, που καταχωρούνται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου, τους πιστωτικούς τόκους από βραχυπρόθεσμες επενδύσεις των διαθεσίμων, τις χρεωστικές και πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές.

3.16 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στις χώρες όπου έχουν έδρα οι εταιρείες του Ομίλου και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων με φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τρέχοντες και αναβαλλόμενους φόρους. Ο τρέχων φόρος εισοδήματος είναι ο πληρωτέος φόρος εισοδήματος επί των φορολογητέων κερδών της χρήσης, καθώς και οι τυχόν αναπροσαρμογές στον πληρωτέο φόρο προηγούμενων χρήσεων. Ο φορολογικός συντελεστής που χρησιμοποιείται είναι ο προβλεπόμενος από τις φορολογικές διατάξεις κατά τις χρήσεις που αφορούν τα αντίστοιχα φορολογητέα κέρδη.

Η μητρική εταιρεία είναι ναυτιλιακή εταιρεία και εκμεταλλεύεται ιδιόκτητα πλοία υπό Ελληνική σημαία. Τα εισοδήματα που προέρχονται από την εκμετάλλευση των ιδιόκτητων πλοίων της, απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος βάσει της παρ. 14 αρθρ. 72 του ν. 4172 / 2013 και υπόκεινται στον ειδικό φόρο για τα πλοία σύμφωνα με το ν. 27 / 1975. Η παραπάνω απαλλαγή ισχύει και για τα διανεμηθέντα μερίσματα. Για τα εισοδήματα που αποκτά πέραν αυτών της εκμετάλλευσης των ιδιόκτητων πλοίων της (π.χ. ενοίκια, τόκους καταθέσεων, καταστήματα εντός πλοίων ιδιοκτησίας τρίτων, έσοδα ναυτικών πρακτορέυσεων κ.λ.π) , εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 27 / 1975 οι οποίες αναφέρουν ότι, σε περίπτωση που ημεδαπή εταιρεία ή αλλοδαπή πλοιοκτήτρια πλοίων με σημαία Ελλάδας, Ε.Ε. ή «ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου», ασκεί εκτός από την εκμετάλλευση των πλοίων και άλλες επιχειρήσεις, απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος ποσό από τα καθαρά κέρδη ή τα μερίσματα, ίσο προς την σχέση που προκύπτει μεταξύ των ακαθαρίστων εσόδων από τα πλοία και των συνολικών ακαθαρίστων εσόδων της.

Για να προσδιορισθεί η φορολογική υποχρέωση επί των κερδών πέραν της εκμετάλλευσης των ιδιόκτητων πλοίων της, τα οποία εξευρίσκονται με τον παραπάνω τρόπο, εφαρμόζεται, ο φορολογικός συντελεστής που προβλέπεται από τις γενικές διατάξεις φορολογίας εισοδήματος (άρθ. 58 ν. 4172 / 2013), ο οποίος για τη χρήση 2023 ανέρχεται σε 22%.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα αρθρ. 48 και 63 του φορολογικού νόμου 4172 / 2013, τα μερίσματα που διανέμονται σε εταιρείες εντός του ίδιου ομίλου, από τον Ιανουάριο του 2014 και μετά, εξαιρούνται τόσο από το φόρο εισοδήματος όσο και από τον παρακρατούμενο φόρο, με την προϋπόθεση ότι η μητρική εταιρεία συμμετέχει στην εταιρεία που διανέμει το μέρισμα με ποσοστό τουλάχιστον 10% για δύο συνεχόμενα έτη.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος είναι ο φόρος που θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί στο μέλλον για έσοδα ή έξοδα που έγιναν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης χρήσης αλλά θεωρούνται φορολογητέα έσοδα ή εκπιπτέα έξοδα μελλοντικών χρήσεων (προσωρινές διαφορές). Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα αναγνωρισθούν φορολογικά τα έσοδα ή τα έξοδα. Προσωρινές διαφορές όπως η αρχική καταχώρηση στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, η οποία δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό, ούτε το φορολογητέο κέρδος, δεν λαμβάνονται υπόψη. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο όταν πιθανολογούνται μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, από τα οποία παρέχεται η δυνατότητα να εκτέσουν οι αντίστοιχες προσωρινές διαφορές.

Λόγω του ειδικού φορολογικού καθεστώτος, δεν λογίζονται αναβαλλόμενοι φόροι στη μητρική Εταιρεία.

3.17 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων Προτύπων

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1 Ιανουαρίου 2023 και μεταγενέστερα.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

- **ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις) «Παρουσίαση των Οικονομικών καταστάσεων» και Δεύτερη Δήλωση Πρακτικής ΔΠΧΑ «Γνωστοποίηση λογιστικών πολιτικών»:** Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να παρέχουν πληροφορίες ως προς τις λογιστικές τους πολιτικές όταν αυτές είναι ουσιώδεις και παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με την έννοια του ουσιώδους όταν αυτή εφαρμόζεται σε γνωστοποιήσεις λογιστικών πολιτικών.

- **ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές στις λογιστικές εκτιμήσεις και σφάλματα: Ορισμός των λογιστικών εκτιμήσεων»:** Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν το πώς θα πρέπει οι εταιρείες να διακρίνουν τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές από τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις.
- **ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) «Αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή»:** Οι τροποποιήσεις απαιτούν οι εταιρείες να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενη φορολογία σε συγκεκριμένες συναλλαγές που, κατά την αρχική αναγνώριση, οδηγούν σε ίσα ποσά φορολογητέων και εκπεστέων προσωρινών διαφορών. Αυτό ισχύει συνήθως για συναλλαγές, όπως οι μισθώσεις για τους μισθωτές και οι υποχρεώσεις αποκατάστασης.
- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» και Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 17:** Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και, μαζί με τις τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 17 που εκδόθηκαν τον Ιούνιο του 2020, αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία εταιρεία παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος.
- **ΔΠΧΑ 17 (Τροποποιήσεις) «Αρχική Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 και ΔΠΧΑ 9 – Συγκριτική πληροφόρηση»:** Οι τροποποιήσεις αφορούν μια επιλογή μετάβασης που σχετίζεται με τη συγκριτική πληροφόρηση σχετικά με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται κατά την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17. Οι τροποποιήσεις αποσκοπούν στο να βοηθήσουν τις εταιρείες να αποφύγουν προσωρινές λογιστικές αναντιστοιχίες μεταξύ χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων, και ως εκ τούτου να βελτιώσουν τη χρησιμότητα της συγκριτικής πληροφόρησης για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων.
- **ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) «Φόροι Εισοδήματος»:** Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι το ΔΛΠ 12 εφαρμόζεται στους φόρους εισοδήματος που προκύπτουν από τους φορολογικούς νόμους που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί για την εφαρμογή των κανόνων του μοντέλου του Δεύτερου Πυλώνα που δημοσιεύθηκαν από τον ΟΟΣΑ, συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών νόμων που εφαρμόζουν επιλέξιμους εγχώριους ελάχιστους πρόσθετους φόρους που περιγράφονται σε αυτούς τους κανόνες. Οι τροποποιήσεις εισάγουν μια προσωρινή εξαίρεση από τις λογιστικές απαιτήσεις για την αναβαλλόμενη φορολογία στο ΔΛΠ 12, έτσι ώστε μια εταιρεία να μην αναγνωρίζει ούτε να γνωστοποιεί πληροφορίες σχετικά με τα αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που σχετίζονται με τους φόρους εισοδήματος του Δεύτερου Πυλώνα. Η φορολογική νομοθεσία για την εφαρμογή των κανόνων του μοντέλου του Δεύτερου Πυλώνα αναμένεται να τεθεί σε ισχύ στην Ελλάδα εντός του 2024.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

Συγκεκριμένα νέα λογιστικά πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες έχουν τεθεί σε ισχύ για μεταγενέστερες περιόδους και δεν έχουν εφαρμοστεί κατά την κατάρτιση αυτών των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Ο Όμιλος ερευνά την επίδραση των νέων προτύπων και τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024): Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες βάσει των δικαιωμάτων που είναι σε ισχύ στη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της εταιρείας ή από γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, η τροποποίηση αποσαφηνίζει τη σημασία του όρου «διακανονισμός» μιας υποχρέωσης του ΔΛΠ 1.
- **ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις με Ρήτρες»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024): Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μόνο οι ρήτρες με τις οποίες μια εταιρεία απαιτείται να συμμορφώνεται πριν ή κατά τη λήξη της περιόδου αναφοράς επηρεάζουν το δικαίωμα της εταιρείας να αναβάλλει το διακανονισμό μιας υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς (και συνεπώς πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την αξιολόγηση της κατάταξης μιας υποχρέωσης ως βραχυπρόθεσμης ή μακροπρόθεσμης). Τέτοιες ρήτρες επηρεάζουν το κατά πόσο το δικαίωμα υπάρχει στο τέλος της περιόδου αναφοράς, ακόμη και αν η συμμόρφωση με τις ρήτρες αξιολογείται μετά την ημερομηνία αναφοράς. Το δικαίωμα αναβολής του διακανονισμού μιας υποχρέωσης δεν επηρεάζεται αν μια εταιρεία απαιτείται μόνο να συμμορφώνεται με ρήτρες μετά την περίοδο αναφοράς. Όμως, εάν το δικαίωμα της εταιρείας να αναβάλλει το διακανονισμό μιας υποχρέωσης εξαρτάται από τη συμμόρφωση της εταιρείας με ρήτρες εντός δώδεκα μηνών από την περίοδο αναφοράς, η εταιρεία γνωστοποιεί πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν τον κίνδυνο να καταστούν οι υποχρεώσεις πληρωτέες εντός δώδεκα μηνών από την περίοδο αναφοράς.

- **ΔΠΧΑ 16 (Τροποποιήσεις) «Υποχρεώσεις Μίσθωσης σε Συναλλαγές Πώλησης και Επαναμίσθωσης»** (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024): Οι τροποποιήσεις προσθέτουν απαιτήσεις μεταγενέστερης επιμέτρησης για συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης που πληρούν τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 15 «Εσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» για να αντιμετωπιστούν λογιστικά ως πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τον πωλητή-μισθωτή να προσδιορίσει τα «μισθώματα» ή τα «αναθεωρημένα μισθώματα» με τέτοιο τρόπο ώστε ο πωλητής-μισθωτής να μην αναγνωρίσει κέρδος ή ζημιά που συνδέεται με το δικαίωμα χρήσης που διατηρείται από τον πωλητή-μισθωτή, μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου.
- **ΔΛΠ 7 (Τροποποιήσεις) «Κατάσταση των Ταμειακών Ροών» και ΔΠΧΑ 7 (Τροποποιήσεις) «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024): Οι τροποποιήσεις προσθέτουν έναν στόχο γνωστοποίησης στο ΔΛΠ 7 που αναφέρει ότι μια εταιρεία πρέπει να γνωστοποιεί πληροφορίες σχετικά με τις συμφωνίες χρηματοδότησης από προμηθευτές που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις επιπτώσεις αυτών των συμφωνιών στις υποχρεώσεις και στις ταμειακές ροές της εταιρείας και την έκθεση της εταιρείας σε κίνδυνο ρευστότητας. Σύμφωνα με τις υφιστάμενες οδηγίες εφαρμογής για το ΔΠΧΑ 7, μια εταιρεία υποχρεούται να γνωστοποιεί μια περιγραφή του πώς διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας που προκύπτει από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν ως πρόσθετο παράγοντα το εάν η εταιρεία έχει αποκτήσει ή έχει πρόσβαση σε συμφωνίες χρηματοδότησης από προμηθευτές που παρέχουν στην εταιρεία εκτεταμένους όρους πληρωμής ή παρέχουν στους προμηθευτές της εταιρείας πρόωρους όρους πληρωμής. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε.
- **ΔΛΠ 21 (Τροποποιήσεις) «Έλλειψη Ανταλλαξιμότητας»** (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2025): Οι τροποποιήσεις προσδιορίζουν πότε ένα νόμισμα είναι ανταλλάξιμο με άλλο νόμισμα και πώς προσδιορίζεται η συναλλαγματική ισοτιμία όταν δεν είναι ανταλλάξιμο. Με την εφαρμογή των τροποποιήσεων, ένα νόμισμα είναι ανταλλάξιμο όταν μια οντότητα δύναται να ανταλλάξει αυτό το νόμισμα μέσω των αγορών ή μηχανισμών ανταλλαγής που δημιουργούν εκτελεστά δικαιώματα και υποχρεώσεις χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση κατά την ημερομηνία επιμέτρησης και για καθορισμένο σκοπό. Ωστόσο, ένα νόμισμα δεν είναι ανταλλάξιμο σε άλλο νόμισμα εάν μια οντότητα μπορεί να αποκτήσει μόνο ένα ασήμαντο ποσό του άλλου νομίσματος κατά την ημερομηνία επιμέτρησης για τον καθορισμένο σκοπό. Όταν ένα νόμισμα δεν είναι ανταλλάξιμο κατά την ημερομηνία επιμέτρησης, η οντότητα υποχρεούται να εκτιμήσει την τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία ως την ισοτιμία που θα εφαρμοζόταν σε μια συνήθη συναλλαγή ανταλλαγής κατά την ημερομηνία επιμέτρησης μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά υπό τις ισχύουσες οικονομικές συνθήκες. Σε αυτή την περίπτωση, μια οντότητα υποχρεούται να γνωστοποιήσει πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών της καταστάσεων να αξιολογήσουν πώς η έλλειψη ανταλλαξιμότητας του νομίσματος επηρεάζει, ή αναμένεται να επηρεάσει, τη χρηματοοικονομική επίδοση, την οικονομική θέση και τις ταμειακές ροές της οντότητας. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

4. Έσοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Έσοδα από θαλάσσιες - ακτοπλοϊκές μεταφορές & ναυλώσεις	91.387	67.959	91.387	67.959
Έσοδα από εστιατόρια – bars	9.827	10.195	9.827	10.195
Έσοδα από καταστήματα γενικών πωλήσεων	4.455	3.874	4.455	3.874
Έσοδα από πρακτορεύσεις	7.386	10.857	7.386	10.857
Σύνολα	113.055	92.885	113.055	92.885

5. Κόστος πωληθέντων

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Κόστος μισθοδοσίας	17.266	15.788	17.266	15.788
Καύσιμα – λιπαντικά	30.385	35.703	30.385	35.703
Έσοδα λιμένων – συντηρήσεις – αναλώσιμα	5.617	4.313	5.617	4.313
Τρόφιμα – ποτά – εμπορεύματα καταστημάτων	7.174	6.619	7.174	6.619
Λοιπά έξοδα	8.340	9.077	8.340	9.077
Αποσβέσεις	20.245	19.061	20.513	19.307
Σύνολα	89.027	90.561	89.295	90.807

6. Έξοδα λειτουργίας διάθεσης

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Κόστος μισθοδοσίας	3.540	3.357	3.540	3.357
Προμήθειες	6.456	4.410	6.456	4.410
Έξοδα προβολής	1.316	1.622	1.316	1.622
Λοιπά έξοδα	1.261	1.173	1.261	1.173
Αποσβέσεις	107	107	107	107
Σύνολα	12.680	10.669	12.680	10.669

7. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Κόστος μισθοδοσίας	2.404	2.117	2.404	2.117
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	2.872	2.178	1.097	1.003
Λοιπά έξοδα	1.142	1.077	1.114	1.050
Αποσβέσεις	402	436	402	436
Σύνολα	6.820	5.808	5.017	4.606

8. Λοιπά λειτουργικά έσοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Έσοδα από παρεπόμενες δραστηριότητες	350	578	350	578
Έσοδα από επιχορηγήσεις	91	518	91	518
Έσοδα από εκμίσθωση ακινήτων	10	10	10	10
Αναστροφή προβλέψεων για ενδεχόμενες υποχρεώσεις	0	96	0	96
Αναστροφή προβλέψεων απομείωσης απαιτήσεων	91	364	91	364
Λοιπά έσοδα	465	720	2	26
Σύνολα	1.007	2.286	544	1.592

Τα έσοδα από επιχορηγήσεις της χρήσης 2022 αφορούν κρατικές επιδοτήσεις λόγω covid-19, ενώ για την τρέχουσα χρήση αποκλειστικά την επιδότηση σπουδαστών ναυτικών.

9. Λοιπά λειτουργικά έξοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Απομείωση απαιτήσεων	0	2.582	0	111
Διάφορα έξοδα	172	2.824	172	2.824
Σύνολα	172	5.406	172	2.935

10. Χρηματοοικονομικά έσοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Έσοδα συμμετοχών	271	0	0	0
Έσοδα από προθεσμιακές καταθέσεις	338	6	330	6
Πιστωτικοί τόκοι & συναφή έσοδα	205	79	63	61
Πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές	32	5	32	5
Σύνολα	846	90	425	72

11. Χρηματοοικονομικά έξοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Προμήθειες - έξοδα εμβασμάτων - διάφορα έξοδα τραπεζών	912	834	905	839
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών – πιστωτικών καρτών	251	266	251	266
Χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές	1	61	1	61
Σύνολα	1.164	1.161	1.157	1.166

12. Παροχές σε εργαζόμενους

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στη λήξη των χρήσεων 2023 και 2022, ανέρχονταν σε 387 και σε 364 άτομα αντίστοιχα.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Μισθοί	20.253	18.920	20.253	18.920
Εργοδοτικές εισφορές	2.566	1.985	2.566	1.985
Παρεπόμενες παροχές	290	219	290	219
Καθορισμένες παροχές προσωπικού (σημ. 25)	101	138	101	138
Σύνολα	23.210	21.262	23.210	21.262

13. Φόροι εισοδήματος

Το ισχύον φορολογικό πλαίσιο για την Εταιρεία περιγράφεται αναλυτικά στη σημ. 3.16. Όσον αφορά την αλλοδαπή εταιρεία του Ομίλου ο ισχύων φορολογικός συντελεστής στη χώρα που δραστηριοποιείται και για το αντικείμενο της δραστηριότητάς της είναι 4,80%.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Φόρος χρήσης	-	-	-	-
Αναβαλλόμενοι φόροι	-	-	-	-
Σύνολα	-	-	-	-

Τέλος λόγω του ειδικού φορολογικού καθεστώτος, δεν λογίζονται αναβαλλόμενοι φόροι στη μητρική Εταιρεία (σημ. 3.16).

14. Πάγια και άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Ο Όμιλος						
	Γήπεδα - Οικόπεδα	Κτίρια - Τεχνικά έργα	Μεταφορικά μέσα	Πλοία – Ανταλλακτικά – Δεξαμενισμοί – Λοιπός εξοπλισμός πλοίων	Έπιπλα–Η/Υ– Λοιπός εξοπλισμός– Κινητή τηλεφωνία και Tablets	Λογισμικά προγράμματα Η/Υ– Δικαιώματα εκμετάλλευσης	Σύνολα
Αξία κτήσης 1/1/2022	2.110	6.322	8	341.957	4.117	7.716	362.230
Αγορές – προσθήκες 1/1 – 31/12/2022	0	52	0	2.194	60	42	2.348
Μείον / (πλέον) : Πωλήσεις – μεταφορές – αποσύρσεις 1/1 – 31/12/2022	0	0	0	11	9	0	20
Αξία κτήσης την 31/12/2022	2.110	6.374	8	344.140	4.168	7.758	364.558
Αξία κτήσης 1/1/2023	2.110	6.374	8	344.140	4.168	7.758	364.558
Αγορές – προσθήκες 1/1 – 31/12/2023	0	15	0	7.560	346	68	7.989
Μείον / (πλέον) : Πωλήσεις – μεταφορές – αποσύρσεις απομειώσεις 1/1 – 31/12/2023	0	0	0	2	8	0	10
Αξία κτήσης την 31/12/2023	2.110	6.389	8	351.698	4.507	7.826	372.538

ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε. – Ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (ατομικές και ενοποιημένες) της 31ης Δεκεμβρίου 2023
(ποσά σε χιλιάδες €)

Υπόλοιπο αποσβέσεων 1/1/2022	0	4.383	8	127.995	3.619	7.581	143.586
Αποσβέσεις 1/1 – 31/12/2022	0	245	0	19.023	230	64	19.562
Μείον : Αποσβέσεις πωληθέντων – μεταφερθέντων – αποσυρθέντων πάγιων 1/1 – 31/12/2022	0	0	0	11	4	0	15
Σύνολο αποσβέσεων 31/12/2022	0	4.628	8	147.007	3.845	7.644	163.132

Υπόλοιπο αποσβέσεων 1/1/2023	0	4.628	8	147.007	3.845	7.644	163.132
Αποσβέσεις 1/1 – 31/12/2023	0	246	0	20.216	192	58	20.712
Μείον : Αποσβέσεις πωληθέντων – μεταφερθέντων – αποσυρθέντων πάγιων 1/1 – 31/12/2023	0	0	0	2	7	0	9
Σύνολο αποσβέσεων 31/12/2023	0	4.874	8	167.221	4.031	7.703	183.836

Αναπόσβεστο υπόλοιπο κατά την :

1/1/2022	2.110	1.939	0	213.962	498	135	218.645
31/12/2022	2.110	1.746	0	197.133	323	113	201.426
31/12/2023	2.110	1.515	0	184.477	476	124	188.701

Η Εταιρεία

	<u>Γήπεδα - Οικόπεδα</u>	<u>Κτίρια - Τεχνικά έργα</u>	<u>Μεταφορικά μέσα</u>	<u>Πλοία – Ανταλλακτικά – Δεξαμενισμοί – Λοιπός εξοπλισμός πλοίων</u>	<u>Έπιπλα–Η/Υ– Λοιπός εξοπλισμός– Κινητή τηλεφωνία και Tablets</u>	<u>Λογισμικά προγράμματα Η/Υ– Δικαιώματα εκμετάλλευσης</u>	<u>Σύνολα</u>
Αξία κτήσης 1/1/2022	2.110	6.322	8	299.010	4.118	7.716	319.284
Αγορές – προσθήκες 1/1 – 31/12/2022	0	52	0	2.194	59	41	2.346
Μείον / (πλέον) : Πωλήσεις – μεταφορές – αποσύρσεις 1/1 – 31/12/2022	0	0	0	11	9	0	20

Αξία κτήσης την 31/12/2022	2.110	6.374	8	301.193	4.168	7.757	321.610
-----------------------------------	--------------	--------------	----------	----------------	--------------	--------------	----------------

Αξία κτήσης 1/1/2023	2.110	6.374	8	301.193	4.168	7.757	321.610
Αγορές – προσθήκες 1/1 – 31/12/2023	0	15	0	7.560	346	68	7.989
Μείον / (πλέον) : Πωλήσεις – μεταφορές – αποσύρσεις απομειώσεις 1/1 – 31/12/2023	0	0	0	2	8	0	10

Αξία κτήσης την 31/12/2023	2.110	6.389	8	308.750	4.507	7.826	329.590
-----------------------------------	--------------	--------------	----------	----------------	--------------	--------------	----------------

Υπόλοιπο αποσβέσεων 1/1/2022	0	4.383	8	88.771	3.619	7.581	104.362
Αποσβέσεις 1/1 – 31/12/2022	0	245	0	19.269	230	63	19.807
Μείον : Αποσβέσεις πωληθέντων – μεταφερθέντων – αποσυρθέντων πάγιων 1/1 – 31/12/2022	0	0	0	11	4	0	15
Σύνολο αποσβέσεων 31/12/2022	0	4.628	8	108.029	3.845	7.644	124.154

Υπόλοιπο αποσβέσεων 1/1/2023	0	4.628	8	108.029	3.845	7.644	124.154
Αποσβέσεις 1/1 – 31/12/2023	0	246	0	20.484	192	58	20.980
Μείον : Αποσβέσεις πωληθέντων – μεταφερθέντων – αποσυρθέντων πάγιων 1/1 – 31/12/2023	0	0	0	2	7	0	9
Σύνολο αποσβέσεων 31/12/2023	0	4.874	8	128.510	4.031	7.703	145.125

Αναπόσβεστο υπόλοιπο κατά την :

1/1/2022	2.110	1.939	0	210.239	498	135	214.922
31/12/2022	2.110	1.746	0	193.164	323	113	197.457
31/12/2023	2.110	1.515	0	180.240	476	124	184.465

Η εύλογη αξία των πλοίων του Ομίλου κατά την 31/12/2023 ανέρχεται συνολικά σε ποσό € 233.000 και των ακινήτων αντίστοιχα σε €10.989 σύμφωνα με ανεξάρτητους εκτιμητές. Εξετάστηκε εάν υφίστανται τυχόν ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους και κρίθηκε ότι δεν συντρέχει λόγος απομείωσης. Για την διατήρηση πιστωτικής γραμμής με συνεργαζόμενη τράπεζα έχουν προσημειωθεί δύο ακίνητα της Εταιρείας, λογιστικής αναπόσβεστης αξίας €1.001.

Οι αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνονται στα παρακάτω κονδύλια της κατάστασης αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Κόστος πωληθέντων	20.246	19.061	20.514	19.307
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	360	395	360	395
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	106	106	106	106
Σύνολα	20.712	19.562	20.980	19.808

15. Επενδύσεις σε ακίνητα

Η κίνηση των επενδύσεων σε ακίνητα παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο Όμιλος			Η Εταιρεία		
	Γήπεδα - Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο	Γήπεδα - Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο
Αξία κτήσης 1/1/2022	557	1.214	1.771	557	1.214	1.771
Αγορές – προσθήκες 1/1 – 31/12/2022	0	0	0	0	0	0
Αξία κτήσης την 31/12/2022	557	1.214	1.771	557	1.214	1.771
Αξία κτήσης 1/1/2023	557	1.214	1.771	557	1.214	1.771
Αγορές – προσθήκες 1/1 – 31/12/2023	0	0	0	0	0	0
Αξία κτήσης την 31/12/2023	557	1.214	1.771	557	1.214	1.771
Υπόλοιπο αποσβέσεων 1/1/2022	0	742	742	0	742	742
Αποσβέσεις 1/1 – 31/12/2022	0	42	42	0	42	42
Σύνολο αποσβέσεων 31/12/2022	0	784	784	0	784	784
Υπόλοιπο αποσβέσεων 1/1/2023	0	784	784	0	784	784
Αποσβέσεις 1/1 – 31/12/2023	0	42	42	0	42	42
Σύνολο αποσβέσεων 31/12/2023	0	826	826	0	826	826
Αναπόσβεστο υπόλοιπο κατά την :						
1/1/2022	557	472	1.029	557	472	1.029
31/12/2022	557	430	987	557	430	987
31/12/2023	557	388	945	557	388	945

Η εύλογη αξία του ακινήτου που περιλαμβάνεται στην εν λόγω κατηγορία κατά την 31/12/2023 ανέρχεται συνολικά σε ποσό € 1.395 σύμφωνα με ανεξάρτητο εκτιμητή και δεν συνέτρεξε λόγος απομείωσης της αξίας του. Επί του ακινήτου, αναπόσβεστης αξίας €945 για την εξασφάλιση υποχρεώσεων της Εταιρείας, έχει εγγραφεί προσημείωση.

16. Επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρίες είναι οι παρακάτω:

Επωνυμία	Αξία συμμετοχής	
	31/12/2023	31/12/2022
Minoan Italia S.p.A.	4.900	6.000
Συμμετοχές Λιμένος Ηρακλείου ΑΕ	32.400	0
Εταιρεία Συμμετοχών Λιμένος Ηγουμενίτσας ΑΕ	22.950	0
Σύνολα	60.250	6.000

Η Εταιρεία προχώρησε σε νέα προσαρμογή της αξίας της συμμετοχής της στην εταιρεία Minoan Italia S.p.A. ούτως ώστε να αντικατοπτρίζεται το ύψος των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής. Εξετάζονται δραστηριότητες που μπορεί να αναπτύξει η εν λόγω θυγατρική. Για τις συγγενείς εταιρείες αναγνωρίστηκαν δικαιώματα (κέρδη) από τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης ποσού € 271, τα οποία εμφανίζονται στον λογαριασμό βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες. Η Εταιρεία Συμμετοχών Ηγουμενίτσας συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Ο.Λ.ΗΓ. Α.Ε. με ποσοστό 67%. Η Εταιρεία

Συμμετοχές Λιμένος Ηρακλείου συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο του Ο.Λ.Η. με ποσοστό ομοίως 67%. Οι 2 αυτές εταιρείες ελέγχονται αμφότερες από το Grimaldi Group.

17. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων κατά την 31/12/2023 ανέρχονται σε € 113 έναντι €109 κατά την 31/12/2022. Το ποσό της τρέχουσας χρήσης αφορά επενδύσεις σε μερίδια δύο μη εισηγμένων συνεταιριστικών τραπεζών και μετοχές μίας μη εισηγμένης εγχώριας εταιρείας, στα οποία ο Όμιλος κατέχει αμελητέο ποσοστό.

Εξετάστηκε εάν υφίστανται τυχόν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ανωτέρω και διαπιστώθηκε πως απαιτείται αναστροφή απομείωσης της αξίας που είχε γίνει την προηγούμενη χρήση και η οποία δικαιολογεί και την αύξηση που παρουσιάστηκε συγκριτικά με τη χρήση 2022.

18. Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Στις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις περιλαμβάνονται κυρίως απαιτήσεις ποσού € 23.392 οι οποίες εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν σε περίοδο πέραν του ενός έτους. Για τις απαιτήσεις αυτές ο Όμιλος έχει προχωρήσει σε πρόβλεψη καθώς και λοιπές προσαρμογές συνολικού ποσού € 12.007. Τα αντίστοιχα ποσά για το 2022 ήταν απαιτήσεις € 23.714 και πρόβλεψη – προσαρμογές € 12.149.

19. Αποθέματα

	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρεία</u>	
	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>
Εμπορεύματα	1.784	1.435	1.784	1.435
Αναλώσιμα υλικά	6.524	6.336	6.524	6.336
Σύνολα	8.308	7.771	8.308	7.771

20. Απαιτήσεις και λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

	<u>Απαιτήσεις</u>			
	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρεία</u>	
	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>
Πελάτες – επιταγές εισπρακτέες – γραμμάτια	19.602	16.706	19.602	16.706
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	313	0	41	0
Λοιπές απαιτήσεις	6.457	3.096	1.922	1.366
Σύνολα	26.372	19.802	21.565	18.072
	<u>Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία</u>			
	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρεία</u>	
	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>
Έξοδα επόμενων χρήσεων	913	985	913	985
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	93	894	93	894
Σύνολα	1.006	1.879	1.006	1.879

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στον πιστωτικό κίνδυνο, οι προβλέψεις απομείωσης καθώς και η προσαρμογή σε παρούσα αξία των απαιτήσεων αναλύονται στη σημ. 27.2. Στο καθαρό ποσό των Πελατών – επιταγών εισπρακτέων – γραμματίων ύψους € 19.602, έχει συμπεριληφθεί ποσό πρόβλεψης ύψους € 9.842. Το αντίστοιχο ποσό πρόβλεψης για το 2022 ήταν € 9.928.

21. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρεία</u>	
	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>
Ταμείο	432	305	432	305
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	2.717	34.150	2.279	31.647
Σύνολα	3.149	34.455	2.711	31.952

Οι καταθέσεις του Ομίλου είναι τοποθετημένες κυρίως σε τραπεζικά ιδρύματα με υψηλό δείκτη πιστοληπτικής αξιολόγησης.

22. Μετοχικό κεφάλαιο

(τα ποσά της σημείωσης 22 είναι εκφρασμένα σε €)

Το μετοχικό κεφάλαιο της μητρικής Εταιρείας διαιρείται σε 106.980.050 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 2,25. Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών τόσο κατά την 31/12/2023 όσο και κατά την 31/12/2022 ανέρχονταν σε 106.980.050 μετοχές. Τόσο η Εταιρεία όσο και η θυγατρική της δεν κατείχαν ίδιες μετοχές κατά τη διάρκεια της χρήσης.

23. Λοιπά αποθεματικά

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Τακτικό αποθεματικό	13.883	13.883	12.779	12.779
Σωρευμένα αναλογιστικά αποτελέσματα αναγνωρισμένα στην καθαρή θέση	160	172	160	172
Σύνολα	14.043	14.055	12.939	12.951

Τακτικό αποθεματικό: Σύμφωνα με τον Ελληνικό εταιρικό νόμο (άρθρο 158 του ν. 4548/2018), γίνεται ετησίως κράτηση από τα πραγματοποιημένα κέρδη κατά ποσοστό τουλάχιστον 5% προς σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η κράτηση αυτή παύει, όταν το ύψος του αποθεματικού αυτού φτάσει το 1/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά, πριν από κάθε διανομή μερίσματος, για συμψηφισμό τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού κερδών και ζημιών.

Σωρευμένα αναλογιστικά αποτελέσματα αναγνωρισμένα στην καθαρή θέση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Δ.Λ.Π. 19 αναγνωρίζονται απευθείας στα συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερη περίοδο αλλά αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου (σημ. 25).

24. Μερίσματα

Σύμφωνα με την Ελληνική εταιρική νομοθεσία θα πρέπει να διανέμεται στους μετόχους της Εταιρείας ως μέρισμα, εφόσον υπάρχει θετικό υπόλοιπο αποτελεσμάτων εις νέον εξαιρουμένων μη πραγματοποιούμενων κερδών, κατ' ελάχιστο το 35% των πραγματοποιημένων κερδών κάθε χρήσης μετά την κράτηση για Τακτικό Αποθεματικό. Μη διανομή του ελάχιστου μερίσματος μπορεί να εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων που αντιπροσωπεύουν το 80% του εκπροσωπούμενου μετοχικού κεφαλαίου. Λόγω συσσωρευμένων ζημιών, η Εταιρεία δεν δύναται να διανείμει μέρισμα από τα κέρδη της χρήσεως 2023.

25. Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προσωπικού

Σύμφωνα με το Ελληνικό εργατικό δίκαιο, οι εργαζόμενοι σε περίπτωση εξόδου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης, δικαιούνται αποζημίωσης η οποία ανέρχεται στο 40% του ποσού που θα καταβαλλόταν σε περίπτωση απόλυσης. Η παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

	31/12/2023	31/12/2022
Παρούσα αξία καθορισμένων παροχών	473	409
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	473	409

Οι μεταβολές της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών αναλύονται όπως παρακάτω.

	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Υπόλοιπα έναρξης 1/1/2022	519	519
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	54	54
Κόστος τόκων	4	4
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	-145	-145
Επίδραση διακανονισμού	82	82
Αναλογιστικές ζημιές που αναγνωρίζονται στην κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	-105	-105
Υπόλοιπα την 31/12/2022	409	409

Υπόλοιπα έναρξης 1/1/2023	409	409
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	49	49
Κόστος τόκων	15	15
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	-153	-153
Επίδραση διακανονισμού	141	141
Αναλογιστικές ζημιές που αναγνωρίζονται στην κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	12	12
Υπόλοιπα την 31/12/2023	473	473

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα των χρήσεων που έληξαν την 31/12/2023 και 31/12/2022 αντίστοιχα, αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	49	54	49	54
Κόστος τόκων	15	4	15	4
Κόστος διακανονισμού	141	80	141	80
Σύνολα	205	138	205	138

Το παραπάνω κόστος επιμερίζεται στις εξής κατηγορίες του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	53	20	53	20
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	152	116	152	116
Κόστος πωληθέντων	0	2	0	2
Σύνολα	205	138	205	138

Το σύνολο των υποχρεώσεων παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία είναι μη χρηματοδοτημένο. Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

- Το προεξοφλητικό επιτόκιο ανέρχεται κατά την 31/12/2023 σε 3,20% και την 31/12/2022 σε 3,80%.
- Η μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση μισθολογίου ανέρχεται κατά την 31/12/2023 σε 2,50% όπως και την 31/12/2022.
- Ο μέσος ετήσιος ρυθμός μακροχρόνιας αύξησης πληθωρισμού ανέρχεται για το 2023 σε 2,10% και για το 2022 σε 2,20%.

Εάν ο συντελεστής προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στην αποτίμηση ήταν 0,50% υψηλότερος, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για την αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία θα μειωνόταν κατά 2,80% για την Εταιρεία. Εάν ο συντελεστής προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στην αποτίμηση ήταν 0,50% χαμηλότερος, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για την αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία θα αυξανόταν κατά περίπου 2,93% για την Εταιρεία.

26. Αναβαλλόμενα έσοδα και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
<u>Βραχυπρόθεσμες συμβατικές υποχρεώσεις</u>				
Προκαταβολές πελατών	2.124	5.584	2.124	5.584
Έσοδα επόμενων χρήσεων	1.573	1.743	1.573	1.295
Σύνολα	3.697	7.327	3.697	6.879
<u>Προμηθευτές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</u>				
Προμηθευτές – γραμμάτια – επιταγές πληρωτέες	8.040	7.888	7.984	7.888
Υποχρεώσεις από φόρους – τέλη – ασφαλιστικοί οργανισμοί	1.735	2.184	1.735	2.184
Πιστωτές διάφοροι	7.916	32.584	7.916	32.583
Έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	3.439	1.389	3.439	1.389
Σύνολα	21.130	44.045	21.074	44.044

Στο λογαριασμό Πιστωτές διάφοροι περιλαμβάνεται για τη χρήση 2022 διαιτητικό δάνειο ύψους € 23.000 για ανάπτυξη δραστηριοτήτων. Το ποσό αυτό για τη χρήση 2023 έχει μεταφερθεί στις μακροπρόθεσμες

27. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

27.1 Γενικά

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εκτίθενται κυρίως στους παρακάτω χρηματοοικονομικούς κινδύνους οι οποίοι ενδεχομένως να επηρεαστούν από το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον όπως αναλύεται παρακάτω.

Η σημείωση αυτή παρουσιάζει πληροφορίες για την έκθεση της Εταιρείας και του Ομίλου σε κάθε έναν από τους ανωτέρω κινδύνους, για τους στόχους της Εταιρείας και του Ομίλου, τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν για την επιμέτρηση και τη διαχείριση του κινδύνου, καθώς και τη διαχείριση κεφαλαίου της Εταιρείας και του Ομίλου. Περισσότερα ποσοτικά στοιχεία για αυτές τις γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται σε όλο το εύρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη συνολική ευθύνη για τη δημιουργία και την εποπτεία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας και του Ομίλου και βάσει εγκεκριμένων πολιτικών του, έχει αναθέσει στον Οικονομικό τομέα την παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας και του Ομίλου εφαρμόζονται προκειμένου να αναγνωρίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Εταιρεία και ο Όμιλος, να τίθενται όρια ανάληψης κινδύνου και να αντισταθμίζονται οι κίνδυνοι, ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου, εξετάζονται περιοδικά ώστε να ενσωματώνουν τις αλλαγές που παρατηρούνται στις συνθήκες της αγοράς και στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

27.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Τα έσοδα της Εταιρείας προέρχονται από κατηγορίες υπηρεσιών όπως μεταφορά επιβατών και Ι.Χ. αυτοκινήτων, πωλήσεων επί των πλοίων σε εστιατόρια, μπαρ & καταστήματα επί των πλοίων, μεταφορά φορτηγών αυτοκινήτων, πρακτορεύσεις πλοίων συνδεδεμένων εταιρειών και ναυλώσεις πλοίων. Ως εκ τούτου, η πελατειακή βάση της Εταιρείας έχει υψηλό εύρος και αναλύεται ως εξής:

Α) Στους έχοντες επαγγελματική συνεργασία όπως:

- Τουριστικοί Πράκτορες
- Κεντρικοί Πράκτορες
- Μεταφορικές Εταιρείες (Cargo Companies)
- Αυτοκινητιστές (Cargo Owners)
- Εταιρείες Ενοικιάσεως Επιβατηγών Ι.Χ.
- Ναυτιλιακές Εταιρείες

Β) Στους μεμονωμένους ταξιδιώτες–επιβάτες.

Γίνεται διαρκής προσπάθεια για την προσέλκυση περισσότερων δυνητικών πελατών (σε όλες τις παραπάνω κατηγορίες) για την ενίσχυση των πωλήσεων και διερεύνηση της πελατειακής βάσης. Ο πιστωτικός κίνδυνος αφορά περιπτώσεις αθέτησης υποχρέωσης αντισυμβαλλόμενων όσον αφορά στην εκπλήρωση των συναλλακτικών υποχρεώσεων. Με βάση την πιστωτική πολιτική που έχει θεσπίσει η Εταιρεία, κάθε νέος πελάτης εξετάζεται για την πιστοληπτική του ικανότητα πριν του προταθούν οι συνήθεις όροι πληρωμών. Η Εταιρεία παρακολουθεί τα υπόλοιπα των πελατών της και εξετάζει την περίπτωση σχηματισμού προβλέψεων. Συνεπώς, τυχόν αδυναμία πελατών να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, ενδεχομένως να επηρεάσει τα αποτελέσματα της Εταιρείας μέσω της δημιουργίας αντίστοιχων προβλέψεων με ισόποση μείωση των απαιτήσεων στην Κατάσταση χρηματοοικονομικής Θέσης, στα κονδύλια των μακροπρόθεσμων ή και βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων.

27.2.1 Έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο

Η λογιστική αξία των απαιτήσεων και των λοιπών επενδύσεων, αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο. Για την εξασφάλιση των απαιτήσεων, η Εταιρεία λαμβάνει εγγυητικές επιστολές, ενέχυρα επί αξιογράφων και προσημειώσεις επί ακινήτων και οχημάτων από τους πελάτες. Η λογιστική αξία των απαιτήσεων καθώς και οι ληφθείσες εγγυήσεις παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	11.344	11.523	11.344	9.193
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	26.100	19.801	21.565	18.072
Ληφθείσες εγγυήσεις	-5.948	-5.948	-5.948	-5.948

Επιπλέον, για εξασφάλιση μακροπροθέσμων επίδικων απαιτήσεων της καθαρού ποσού € 8.908 (2022 € 6.756) έχουν κινηθεί νομικές διαδικασίες έναντι περιουσιακών στοιχείων των οφειλετών και έχουν ληφθεί προσημειώσεις επί ακινήτων.

27.2.2 Χρονοανάλυση απαιτήσεων

Η ενηλικίωση υπολοίπων καθαρών απαιτήσεων (μετά από προβλέψεις απομείωσης) κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ήταν:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις				
Μη λήξαντα	16.026	10.491	11.491	8.761
Λήξαντα 1 – 30 ημέρες	2.061	1.922	2.061	1.922
Λήξαντα 31 – 120 ημέρες	6.983	6.649	6.983	6.649
Λήξαντα 121 – 365 ημέρες	626	346	626	347
Λήξαντα άνω του έτους*	404	393	404	393
Σύνολα	26.100	19.801	21.565	18.072
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	11.345	11.524	11.344	9.192
Σύνολα	37.445	31.325	32.909	27.264

* Συμπεριλαμβάνονται επίδικες απαιτήσεις και διακανονισμοί με πελάτες

Η Εταιρεία και ο Όμιλος προέβησαν σε αναστροφή προβλέψεων απομείωσης πελατών. Η κίνηση αυτή κατά τις χρήσεις 2023 και 2022 ήταν:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Υπόλοιπο την 1/1/2023 και 1/1/2022 αντίστοιχα	19.533	19.786	19.533	19.786
Πλέον: Ζημία απομείωσης	0	111	0	111
Μείον / (Πλέον): Μεταφορά μέρους απομείωσης που αφορά μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	0	0	0	0
Μείον / (Πλέον) : Διαγραφή / Αναστροφή πρόβλεψης απομείωσης	0	0	0	0
Μείον: Χρησιμοποίηση / Αναστροφή πρόβλεψης απομείωσης	91	364	91	364
Σύνολα	19.442	19.533	19.442	19.533
Ζημία / (Αναστροφή) απομείωσης μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	0	0	0	0
Υπόλοιπο την 31/12/2023 και 31/12/2022 αντίστοιχα	19.442	19.533	19.442	19.533

Οι λογαριασμοί πρόβλεψης απομείωσης απαιτήσεων χρησιμοποιούνται για την καταχώρηση ζημιών απομείωσης εκτός αν η Εταιρεία εκτιμήσει ότι δεν αναμένεται ανάκτηση του ποσού που οφείλεται, οπότε τα μη ανακτήσιμα ποσά διαγράφονται απ' ευθείας έναντι του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού.

27.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στην αδυναμία της Εταιρείας και του Ομίλου να εκπληρώσουν τις χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις όταν αυτές λήγουν. Η προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία και ο Όμιλος για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλιστεί, η απαραίτητη ρευστότητα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της. Ως εκ τούτου, έχει εξασφαλίσει κατάλληλο συνδυασμό ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων.

Κατά την 31/12/2023 τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου ανέρχονταν σε € 3.149 έναντι € 34.455 την 31/12/2022, σημαντική μείωση η οποία ωστόσο οφείλεται στη διενέργεια επενδύσεων με τη συμμετοχή του Ομίλου στις εταιρείες διαχείρισης των μετοχών των λιμένων Ηγουμενίτσας και Ηρακλείου. Ταυτόχρονα υπάρχουν πιστωτικές γραμμές με δύο συνεργαζόμενες τράπεζες συνολικού ορίου χορήγησης € 15.000 κατά την 31/12/2023. Οι εν λόγω αναφερόμενες γραμμές ανοιχτής πίστωσης αν και είχαν χρησιμοποιηθεί κατά τη λήξη της χρήσης του 2023, αρχές του 2024 αποπληρώθηκαν και έτσι είναι και πάλι διαθέσιμες. Η ανανέωσή τους για ένα ακόμα έτος αναμένεται να ολοκληρωθεί στο άμεσο διάστημα. Οι παραπάνω πιστωτικές γραμμές, επιβαρύνονται με κυμαινόμενο επιτόκιο, πλέον του περιθωρίου κέρδους της τραπεζής και οι εκάστοτε εκταμιεύσεις καλύπτονται με προσημέωση που έχει εγγραφεί επί δύο ακινήτων της Εταιρείας. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω η Διοίκηση θεωρεί ότι δεν συντρέχει λόγος ύπαρξης του συγκεκριμένου κινδύνου στο προβλεπτό μέλλον. Παρατίθενται οι εκτιμώμενες συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Εταιρείας, βάσει των συμβάσεων και συμφωνιών που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της ετήσιας χρηματοοικονομικής έκθεσης:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
	Μέχρι ένα έτος			
Βραχυπρόθεσμες συμβατικές υποχρεώσεις & Προμηθευτές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	23.092	49.188	23.036	48.739

Δάνεια/αναλήψεις πιστωτικών γραμμών

14.000	6.992	14.000	6.992
37.092	56.180	37.036	55.731

27.4 Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Οι γραμμές στις οποίες η Εταιρεία δραστηριοποιείται, με πλοία τα οποία διαχειρίζεται ή πρακτορεύει, είναι πλήρως απελευθερωμένες, με αποτέλεσμα ο ανταγωνισμός μεταξύ των εταιρειών σε αυτές τις αγορές να είναι έντονος. Η προσπάθεια για διατήρηση και διεύρυνση των μεριδίων κάθε εταιρείας στις αγορές αυτές, ενδέχεται να δημιουργήσει συνθήκες εντονότερου ανταγωνισμού με αντίκτυπο στα οικονομικά τους αποτελέσματα. Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία, σε συνεργασία με τις συνδεδεμένες εταιρείες τα πλοία των οποίων πρακτορεύει, προσπαθεί να βελτιστοποιεί την κατανομή των πλοίων ανά γραμμή, να αξιολογεί την κερδοφορία των υφιστάμενων (αλλά και πιθανών νέων) γραμμών και να τιμολογεί τις υπηρεσίες της σε ανταγωνιστικά επίπεδα. Η τυχόν περαιτέρω εντατικοποίηση των συνθηκών ανταγωνισμού στις αγορές που δραστηριοποιείται η Εταιρεία ενδέχεται να επιφέρει ουσιωδώς δυσμενείς επιδράσεις στα λειτουργικά της αποτελέσματα, τις ταμειακές ροές και τη χρηματοοικονομική της κατάσταση. Η Εταιρεία, σε συνεργασία με τις συνδεδεμένες εταιρείες τα πλοία των οποίων πρακτορεύει, παρακολουθεί τις κινήσεις των ανταγωνιστών και ενεργεί ανάλογα προκειμένου να επιτύχει το βέλτιστο για αυτήν οικονομικό αποτέλεσμα και να διασφαλίσει με το καλύτερο δυνατό τρόπο το εταιρικό της συμφέρον.

27.5 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Μετά την υιοθέτηση του Ευρωπαϊκού κοινού νομίσματος από την Ελλάδα, η Εταιρεία εξάλειψε σε μεγάλο βαθμό το συναλλαγματικό της κίνδυνο, δεδομένου ότι το σύνολο σχεδόν των συναλλαγών της διενεργείται με βάση το ευρώ. Έμμεσα η Εταιρεία υφίσταται συναλλαγματικό κίνδυνο από την προμήθεια των καυσίμων.

27.5.1 Κίνδυνος επιτοκίων

Κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου και της Εταιρείας που υπόκεινται σε κίνδυνο επιτοκίου ήταν:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Χρηματοοικονομικά μέσα σταθερού επιτοκίου				
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	3.149	34.455	2.711	31.952
Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου				
Δανειακές υποχρεώσεις	14.000	6.992	14.000	6.992

Οι δανειακές υποχρεώσεις αναφέρονται στην εκταμίευση των πιστωτικών γραμμών, οι οποίες μάλιστα επιστράφηκαν στις τράπεζες αρχές του 2024.

27.6 Διαχείριση κεφαλαίου

Η πολιτική του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, συνίσταται στη διατήρηση μιας ισχυρής βάσης κεφαλαίου, ώστε να εξασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των επενδυτών, των πιστωτών και της αγοράς στην Εταιρεία και τον Όμιλο και να επιτρέπει την μελλοντική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας παρακολουθεί την απόδοση του συνόλου των επενδυμένων κεφαλαίων, στοχεύοντας στη βελτιστοποίησή της, ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα διανομής μερίσματος στους μετόχους της Εταιρείας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και η εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων του Ομίλου.

27.7 Προμηθευτές – Εφοδιαστική αλυσίδα

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει μια αλυσίδα εφοδιασμού προκειμένου να εξυπηρετήσει τόσο τις ανάγκες για την ομαλή λειτουργία της (προμήθειες καυσίμων, ανταλλακτικών κ.α.) όσο και τις ανάγκες για την εξυπηρέτηση των επιβατών της (εμπορεύματα καταστημάτων, εστιατορίων & μπαρ). Μέχρι και σήμερα δεν έχει παρατηρηθεί κάποια ιδιαίτερη δυσκολία ή καθυστέρηση στην προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών. Επιπρόσθετα, οι μακροχρόνιες συνεργασίες που έχει ο Όμιλος καθώς και η σχέση εμπιστοσύνης που έχει αναπτύξει με τους προμηθευτές τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού βοηθά στην επίλυση τυχόν συστημικών προβλημάτων που ενίοτε παρουσιάζονται στην προμήθεια αγαθών & υπηρεσιών.

27.8 Τιμές καυσίμων

Το κόστος καυσίμων, λόγω της φύσης των υπηρεσιών που προσφέρει ο Όμιλος, είναι το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος και αποτελεί τον βασικότερο κίνδυνο έκθεσης του Ομίλου. Λόγω της υψηλής μεταβλητότητας των διεθνών τιμών πετρελαίου ο Όμιλος επεξεργάζεται συνεχώς διάφορα προϊόντα αντιστάθμισης του κινδύνου από την άνοδο της τιμής των καυσίμων, έτσι ώστε μόλις οι συνθήκες της αγοράς το επιτρέψουν, να προχωρήσει στη χρήση τους. Επιπρόσθετα, έχοντας ήδη προβεί σε μια σειρά ενεργειών ο Όμιλος έχει περιορίσει σημαντικά τις καταναλώσεις καυσίμων.

Σημαντικό παράγοντα στο επίπεδο των τιμών καυσίμων αποτέλεσε η τοποθέτηση σε όλα τα πλοία του Ομίλου ειδικών συστημάτων παρακράτησης επιβλαβών ουσιών στην ατμόσφαιρα/φίλτρων καυσαερίων (scrubbers) κατά το 2019, τα οποία επέτρεψαν την κατανάλωση φθηνότερων καυσίμων σε σύγκριση με τα καύσιμα που θα πρέπει να καταναλώνουν πλοία που δεν έχουν εγκαταστήσει αντίστοιχα φίλτρα (βάσει σχετικής οδηγίας του Διεθνούς Οργανισμού Ναυσιπλοΐας (IMO) ήδη από 01/01/2020). Τον τελευταίο καιρό μάλιστα, η μεγάλη αύξηση των τιμών των καυσίμων στα πλαίσια της ευρύτερης ενεργειακής κρίσης που υπάρχει σε παγκόσμιο επίπεδο, έχει οδηγήσει σε ακόμα μεγαλύτερο άνοιγμα της ψαλίδας των τιμών μεταξύ των ειδών καυσίμων που μπορούν να καταναλώνουν τα πλοία του Ομίλου σε σχέση με τα αντίστοιχα που είναι υποχρεωμένος να καταναλώνει ο ανταγωνισμός στα πλοία που δεν έχει τοποθετήσει τα εν λόγω φίλτρα (scrubbers), ενισχύοντας έτσι τη θέση του Ομίλου έναντι του ανταγωνισμού.

27.9 Περιβαλλοντικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δίνει μεγάλη βαρύτητα σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος. Τα πλοία του στόλου εφαρμόζουν το Διεθνή Κώδικα Ασφαλούς Διαχείρισης Πλοίων (ISM) IMO, ενώ περαιτέρω εφαρμόζει κώδικες ασφαλείας που είναι υποχρεωμένοι λόγω της πιστοποίησης ISO 14001:2004, τηρώντας αυστηρά το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο. Ο Όμιλος έχοντας πλήρη επίγνωση και ευαισθησία στα περιβαλλοντικά θέματα εφαρμόζει απαρέγκλιτα τους σχετικούς κανόνες ασφαλείας.

28. Ιεραρχία εύλογης αξίας

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: λοιπές τεχνικές για τις οποίες όλα τα δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι ορατά, είτε άμεσα είτε έμμεσα.

Επίπεδο 3: τεχνικές που χρησιμοποιούν δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε εμφανή δεδομένα της αγοράς.

Κατά την 31/12/2023 και 31/12/2022, ο Όμιλος και η Εταιρεία κατείχαν τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων:

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	Επίπεδο	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	3	113	109	113	109

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του επιπέδου 3 κατά την 31/12/2023 αφορούν επενδύσεις σε μερίδια και μετοχές δύο μη εισηγμένων συνεταιριστικών τραπεζών και μίας μη εισηγμένης εγχώριας εταιρείας, στα οποία ο Όμιλος κατέχει ποσοστό αμελητέο. Η αποτίμηση τους γίνεται με βάση τις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις, οι οποίες απεικονίζουν τα περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους.

Τέλος η εύλογη αξία των παρακάτω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων αντικατοπτρίζεται από την λογιστική αξία τους:

- Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις
- Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία
- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (εκτός των τραπεζικών υπεραναλήψεων)
- Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις
- Τα ακόλουθα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων της ομάδας κατεχόμενα προς πώληση:
 - Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
 - Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού
 - Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις
 - Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

29. Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Η πλειοψηφία των μετοχών της Εταιρείας κατέχεται από το 2008, από την εταιρεία Grimaldi Group S.p.A. με έδρα το Παλέρμο της Ιταλίας η οποία κατέστη υπερκείμενη μητρική εταιρεία που ασκεί έλεγχο στην Εταιρεία και τον Όμιλο.

Τα συνδεδεμένα μέρη είναι ο όμιλος της υπερκείμενης μητρικής εταιρείας, τα μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Εταιρείας, και των θυγατρικών του Ομίλου, καθώς και τα οικονομικά εξαρτώμενα μέλη, σύζυγοι και συγγενείς πρώτου βαθμού αυτών, καθώς επίσης και οι συγγενείς εταιρείες. Τα συνδεδεμένα μέρη είναι ο όμιλος της υπερκείμενης μητρικής εταιρείας, τα μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Εταιρείας, και των θυγατρικών του Ομίλου, καθώς και τα οικονομικά εξαρτώμενα μέλη, σύζυγοι και συγγενείς πρώτου βαθμού αυτών, καθώς επίσης και οι συγγενείς εταιρείες.

Στους παρακάτω πίνακες, παρουσιάζονται τα σημαντικότερα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων μεταξύ των συνδεδεμένων μερών κατά την 31/12/2023 και 31/12/2022, καθώς και το σύνολο των αγορών (λήψη υπηρεσιών) και πωλήσεων (παροχή υπηρεσιών) κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2023 και 2022.

29.1 Όμιλος υπερκείμενης μητρικής

<u>31/12/2023</u>						<u>Η</u> <u>Εταιρεία</u>	<u>Ο</u> <u>Όμιλος</u>
<u>εταιρεία</u>	<u>Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.</u>				<u>Minoan Italia S.p.A.</u>		
	<u>Grimaldi Group S.p.A.</u>	<u>Grimaldi Euromed S.p.A.</u>	<u>Grimaldi Deep Sea S.p.A.</u>	<u>Grimaldi Logistica Espana S.L.</u>	<u>Σύνολα</u>	<u>Σύνολα</u>	
	*						
απαίτηση από	270	0	0	0	270	270	
υποχρέωση σε	0	-34.651	0	0	-34.651	-34.651	

* Περιλαμβάνεται η Grimaldi Tours και η Grimaldi Group (Roma)

<u>31/12/2022</u>						<u>Η</u> <u>Εταιρεία</u>	<u>Ο</u> <u>Όμιλος</u>
<u>εταιρεία</u>	<u>Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.</u>				<u>Minoan Italia S.p.A.</u>		
	<u>Grimaldi Group S.p.A.</u>	<u>Grimaldi Euromed S.p.A.</u>	<u>Grimaldi Deep Sea S.p.A.</u>	<u>Grimaldi Logistica Espana S.L.</u>	<u>Σύνολα</u>	<u>Σύνολα</u>	
	*						
απαίτηση από	-	-	-	-	-	-	
υποχρέωση σε	-87	-33.711	-10	-	-33.808	-33.808	

* Περιλαμβάνεται η Grimaldi Tours και η Grimaldi Group (Roma)

<u>1/1-31/12/2023</u>	<u>Η Εταιρεία</u>				<u>Ο Όμιλος</u>	
<u>εταιρεία</u>	<u>Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.</u>				<u>Minoan Italia S.p.A.</u>	
	<u>Grimaldi Group S.p.A. *</u>	<u>Grimaldi Euromed S.p.A.</u>	<u>Grimaldi Germany GmbH</u>	<u>Σύνολα</u>	<u>Grimaldi Group S.p.A. *</u>	<u>Σύνολα</u>
Έξοδα εμπορικής εκμετάλλευσης πλοίων (αμοιβή παραχώρησης χώρων επί πλοίων)	-	2.933	-	2.933	-	2.933
Επίρριψη κόστους εξόδων πρακτορεύσεων	-	-1.687	-	-1.687	-	-1.687
Διάφορα έξοδα	31	23	1	55	24	79
Έξοδα απόδοσης λιμενικών τελών γραμμής Ανκώνας	-	420	-	420	-	420
Τόκοι ενδοομιλικού δανείου	-	591	-	591	-	591
Προμήθειες και λοιπά έξοδα στη γραμμή Brindisi (Kydon Palace)	1.881	-	-	1.881	-	1.881
Σύνολα	1.912	2.280	1	4.192	24	4.217
Έσοδα κόστους ενδιαίτησης πληρωμάτων	-	518	-	518	-	518
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών (προμήθειες και λοιπά έσοδα / επιρρίψεις πρακτορεύσεων κλπ)	96	4.896	-	4.992	-	4.992
Επίρριψη εσόδων από ναύλους στη γραμμή Brindisi (Kydon Palace)	15.003	-452	-	14.551,00	-	14.551,00
Επίρριψη εσόδων από εμπορική εκμετάλλευση πλοίων	-	374	-	374	-	374

Διάφορα έσοδα	-	47	-	47	-	47
Σύνολα	15.099	5.383	0	20.482	0	20.482

* Περιλαμβάνεται η Grimaldi Tours και η Grimaldi Group (Roma)

1/1-31/12/2022

εταιρεία	Η Εταιρεία			Ο Όμιλος	
	Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.	Grimaldi Group S.p.A. *	Grimaldi Euromed S.p.A.	Grimaldi Deep Sea S.p.A.	Μinoan Italia S.p.A. Grimaldi Group S.p.A. *
				Σύνολα	Σύνολα
Έξοδα εμπορικής εκμετάλλευσης πλοίων (αμοιβή παραχώρησης χώρων επί πλοίων)	-	3.747	-	3.747	- 3.747
Επίρριψη κόστους εξόδων πρακτορεύσεων	-	-1.002	-	-1.002	- -1.002
Διάφορα έσοδα	20	48	1	69	24 94
Τμήμα αγοράς παγίου εξοπλισμού	-	494	-	494	- 494
Σύνολα	20	3.287	1	3.308	24 3.333
Έσοδα κόστους ενδιάμεσης πληρωμάτων	-	534	-	534	- 534
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών (προμήθειες και λοιπά έσοδα / επιρρίψεις πρακτορεύσεων κλπ)	62	8.122	-	8.184	- 8.184
Επίρριψη εσόδων από εμπορική εκμετάλλευση πλοίων	-	333	-	333	- 333
Έσοδα από ναυλώσεις πλοίων	-	0	-	0	- 0
Έσοδα από πώληση καυσίμων	-	0	-	0	- 0
Διάφορα έσοδα	-	3	-	3	- 3
Τμήμα από πώληση παγίου εξοπλισμού	-	0	-	0	- 0
Σύνολα	62	8.992	-	9.054	- 9.054

* Περιλαμβάνεται η Grimaldi Tours και η Grimaldi Group (Roma)

29.2 Θυγατρικές εταιρείες και Συνδεδεμένες

31/12/2023

εταιρεία

**Minoan Italia
S.p.A.**

Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.

απαίτηση από / υποχρέωση σε

-

31/12/2022

εταιρεία

**Minoan Italia
S.p.A.**

Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.

απαίτηση από / υποχρέωση σε

-

1/1-31/12/2023

<u>Όμιλος</u>	<u>Minoan Italia</u> <u>S.p.A.</u>	<u>ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ</u> <u>ΛΙΜΕΝΟΣ</u> <u>ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ</u>	<u>ΕΤΑΙΡΕΙΑ</u> <u>ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ</u> <u>ΛΙΜΕΝΟΣ</u> <u>ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ</u>	<u>Σύνολα</u>
Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.				
απαίτηση από / (υποχρέωση σε)	0	21	250	271
Σύνολα	0	21	250	271

1/1-31/12/2022

<u>Όμιλος</u>	<u>Minoan Italia</u> <u>S.p.A.</u>	<u>ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ</u> <u>ΛΙΜΕΝΟΣ</u> <u>ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ</u>	<u>ΕΤΑΙΡΕΙΑ</u> <u>ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ</u> <u>ΛΙΜΕΝΟΣ</u> <u>ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ</u>	<u>Σύνολα</u>
Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.				
απαίτηση από / (υποχρέωση σε)	-	-	-	-
Σύνολα	-	-	-	-

Οι παραπάνω συναλλαγές (σημ.30.1 και 30.2) τιμολογούνται με τους συνήθεις όρους της αγοράς. Στην παρούσα χρήση 2023 η Εταιρεία διατηρούσε δάνειο ύψους € 32.000 από τον όμιλο, που περιλαμβάνεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το εν λόγω ποσό περιλαμβάνει δάνειο που λήφθηκε εντός του 2023 ύψους € 9.000 καθώς και δάνειο ύψους € 23.000 που είχε χορηγηθεί το 2022 και τα οποία αρχικά ήταν βραχυπρόθεσμα αλλά πλέον όπως ήδη αναφέρθηκε βρίσκονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

29.3 Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και διευθυντικά στελέχη

Οι παροχές προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα Διευθυντικά Στελέχη συνίστανται μόνο σε βραχυπρόθεσμες παροχές και εμφανίζονται παρακάτω:

	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>
Εκτελεστικά μέλη Δ.Σ.	339	368
Μη εκτελεστικά μέλη Δ.Σ.	339	332
Διευθυντικά στελέχη	1.629	1.315
Σύνολα	2.306	2.015

Από τις παραπάνω παροχές που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσης, παρέμεινε ανεξόφλητο ποσό κατά την 31/12/2023 € 81 και την 31/12/2022 € 87.Επισημαίνεται ότι στις παροχές των διευθυντικών στελεχών έχουν περιληφθεί καταβληθείσες αποζημιώσεις καθώς και κόστος επίδρασης διακανονισμού που αντιστοιχεί σε διευθυντικά στελέχη λόγω αποχώρησης από την Εταιρεία. Επιπρόσθετα, κατά το 2023 από εμπορικές συνεργασίες η Εταιρεία είχε συναλλαγές με εταιρείες συμφερόντων μελών του Δ.Σ. συνολικού ποσού € 3 έναντι € 5 του 2022 και κατά την 31/12/2023 υπήρχε απαίτηση € 140 έναντι απαίτησης € 152 και υποχρέωσης ποσού € 1 της 31/12/2022. Τέλος, οι συναλλαγές με συγγενικά πρόσωπα της Διοίκησης και των διευθυντικών στελεχών κατά την χρήση 2023 ανήλθαν σε € 478 έναντι € 199 του 2022 ενώ κατά την 31/12/2023 υπήρχε υποχρέωση (ανεξόφλητο υπόλοιπο) προς αυτά τα πρόσωπα ποσού € 10 έναντι € 11 της 31/12/2022. Η φύση των εν λόγω συναλλαγών ήταν κυρίως εργασιακή (μισθοδοσίες) και από εμπορική συνεργασία (αμοιβές για λήψη υπηρεσιών και αγαθών καθώς και αγορά και εγκατάσταση πάγιου εξοπλισμού).Όλες οι ανωτέρω εργασιακής φύσης παροχές / αμοιβές του έτους 2022 έχουν προσαρμοστεί για να περιληφθεί και η ωφέλεια των ενισχύσεων που έλαβε η Εταιρεία λόγω του Covid-19.

30. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις έχουν ως εξής:

(α) η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με την από 15/6/2015 επιστολή της, ενημέρωσε την Εταιρεία, ότι λόγω της μετοχικής της σύνθεσης κατά την 31/12/2014, εμπίπτει στην παρ. 4 του αρθ. 7 της Υπ. Αποφ. 54138/Β' 2197 (Φ.Ε.Κ. 1913 Β'–09/12/2010)

περί αυξημένης περιοδικής εισφοράς, η οποία για το έτος 2015 ανέρχεται συνολικά στο ποσό των € 252. Η Εταιρεία αμφισβητώντας την υπαγωγή της στις εν λόγω διατάξεις έχει κινηθεί νομικά για την ακύρωση αυτής της απόφασης ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων. Η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι θα δικαιωθεί πλήρως και για τον λόγο αυτό δεν διενεργεί ανάλογη πρόβλεψη για το ισόποσο ποσό που έχει εκταμιευτεί και βρίσκεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

(β) Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

<u>Επωνυμία</u>	<u>Ανέλεγκτες χρήσεις</u>
Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.	2018–2023
Minoan Italia S.p.A.	2018–2023

Η Εταιρεία δεν έχει ελεγχθεί από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές για τις χρήσεις από το 2018 και εντεύθεν.

Η ιταλική θυγατρική Minoan Italia S.p.A. δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2018 έως και 2023. Ο έλεγχος της θυγατρικής εταιρείας από τις Ιταλικές φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2012–2014 ως και την ημερομηνία έγκρισης της ετήσιας χρηματοοικονομικής έκθεσης δεν έχει οριστικοποιηθεί. Η Διοίκηση εκτιμά σύμφωνα και με την άποψη των φορολογικών της συμβούλων ότι δεν προβλέπεται να προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις από τον έλεγχο αυτό. Αντιθέτως, τον Οκτώβριο του 2023, για την ιταλική θυγατρική Minoan Italia S.p.A. που έχει προκύψει απόφαση αναφορικά με τα έσοδα από ναυλώσεις γυμνών πλοίων ("bare-boat charter contracts), για πλοία εγγεγραμμένα σε Διεθνές Μητρώο, από την τοπική φορολογική αρχή-τμήμα Εσόδων της επικράτειας του Παλέρμο, έχει υπάρξει θετική εισήγηση από την Κεντρική Φορολογική Αρχή της Ιταλίας, η οποία δικαιώνει τους χειρισμούς της θυγατρικής. Μπορεί η οριστική διευθέτηση του θέματος να εκκρεμεί ακόμα, ωστόσο όλα δείχνουν πως θα ακυρωθούν οι όποιες κυρώσεις έχουν ήδη επιβληθεί. Ένα ποσό της τάξης περίπου €1.5 εκ. έχει τοποθετηθεί ως εγγύηση από τον Όμιλο με τις φορολογικές αρχές, προκειμένου η υπόθεση να προχωρήσει και τελικά να κριθεί μέσω αποτελέσματος. Το ποσό αυτό παρουσιάζεται στις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Από την χρήση 2011 και μετέπειτα, η Εταιρεία λαμβάνει «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό». Το «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό» αυτό εκδίδεται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή που ελέγχει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν της ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής εκδίδει στην εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» την οποία στη συνέχεια υποβάλλει και ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Για τις ανέλεγκτες χρήσεις 2018–2022 ο φορολογικός έλεγχος διενεργήθηκε και εκδόθηκαν εκθέσεις ελέγχου με σύμφωνη γνώμη, ενώ δεν προέκυψαν φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις των χρήσεων αυτών.

Για την χρήση 2023 ο φορολογικός έλεγχος για την μητρική εταιρεία ήδη διενεργείται από την ελεγκτική εταιρεία Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων 2023. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

31. Αμοιβές ορκωτών ελεγκτών λογιστών

Οι ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές των νόμιμων ελεγκτικών γραφείων που αφορούν τις χρήσεις 2023 και 2022 αντίστοιχα αναλύονται ως κάτωθι:

	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρεία</u>	
	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>
Για ελεγκτικές υπηρεσίες	71	71	71	71
Για Ετήσιο φορολογικό πιστοποιητικό	31	31	31	31
Για λοιπές υπηρεσίες	6	6	6	6
Σύνολα	108	108	108	108

32. Μεταγενέστερα γεγονότα

Στα μεταγενέστερα γεγονότα του Ισολογισμού της 31/12/2023 που να αφορούν είτε τη μητρική Εταιρεία είτε τον Όμιλο, περιλαμβάνεται η απόφαση της εταιρείας για ναύλωση του ιδιόκτητου ταχύπλοου (catamaran) Santorini Palace για διάρκεια 5 ετών. Με την κίνηση αυτή η εταιρεία και ο Όμιλος εκτιμούν πως πρακτικά θα εκμηδενιστεί ο κίνδυνος συνεχούς αναζήτησης πελατών σε μια γραμμή με πολλούς ανταγωνιστές, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα σίγουρο και βέβαιο έσοδο. Συνέπεια της εν λόγω κίνησης αποτελεί και η αναστολή λειτουργίας του υποκαταστήματος έκδοσης εισιτηρίων στην Αθήνα. Επιπλέον το

Δ.Σ. της εταιρείας αποφάσισε και ενέκρινε τη χορήγηση ενός ομολογιακού δανείου από άλλες εταιρείες του ομίλου Grimaldi για τη χρήση του σε επενδυτικούς σκοπούς.
Τέλος αξίζει να σημειωθεί πως η εταιρεία από 01/01/2024 πλέον ως ναυτιλιακή, συμπεριλαμβάνεται στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίων του άνθρακα.

Ηράκλειο, 22 Μαρτίου 2024

Ο Πρόεδρος
του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων
Σύμβουλος

Ο Διευθυντής
Λογιστηρίου

Emanuele
Grimaldi

Λουκάς
Σιγάλας

Γεώργιος
Καρούζος

Αρ. Διαβ. ΙΤ / ΥΒ 2243291

Α.Δ.Τ. ΑΚ 043265

Α.Δ.Τ. ΑΚ 744272

Α.Δ.Ε.Τ. Ο.Ε.Ε. 101758 – Α' Τάξης

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2023, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή καθώς και τις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που περιλαμβάνουν ουσιώδεις πληροφορίες λογιστικής πολιτικής.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις πιθανές επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην παράγραφο της έκθεσής μας “Βάση για γνώμη με επιφύλαξη”, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και της θυγατρικής αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2023, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση για γνώμη με επιφύλαξη

Στον λογαριασμό «Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις» της εταιρικής και ενοποιημένης κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης περιλαμβάνονται, απαιτήσεις συνολικής αξίας € 19.149 χιλ στις 31.12.2023, για τις οποίες έχει σχηματισθεί (σε προηγούμενες χρήσεις), πρόβλεψη (απομείωση) συνολικού ποσού € 10.240 χιλ. Επειδή, στα πλαίσια του ελέγχου μας, δεν κατέστη εφικτό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια, διατηρούμε επιφύλαξη για το ύψος της πρόβλεψης κατά την 31.12.2023 και την ενδεχόμενη επίδραση στα αποτελέσματα χρήσης και στα ίδια κεφάλαια.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και την ενοποιούμενη θυγατρική της, καθόλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για γνώμη με επιφύλαξη.

Άλλες Πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών. Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ’ αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων - Συνεχίζεται

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και της θυγατρικής της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2023.
- β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία ΜΙΝΩΪΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 19 Απριλίου 2024

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Γεώργιος Μπαλαφούτης
Α.Μ. ΣΟΕΛ: 38911
Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών
Φραγκοκλησιάς 3α & Γρανικού,
151 25 Μαρούσι
Α.Μ. ΣΟΕΛ: Ε 120

This document has been prepared by Deloitte Certified Public Accountants Societe Anonyme.

Deloitte Certified Public Accountants Societe Anonyme, a Greek company, registered in Greece with registered number 0001223601000 and its registered office at Marousi, Attica, 3a Fragkokklisias & Granikou str., 151 25, is one of the Deloitte Central Mediterranean S.r.l. ("DCM") countries. DCM, a company limited by guarantee registered in Italy with registered number 09599600963 and its registered office at Via Tortona no. 25, 20144, Milan, Italy is one of the Deloitte NSE LLP geographies. Deloitte NSE LLP is a UK limited liability partnership and member firm of DTTL, a UK private company limited by guarantee.

DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL, Deloitte NSE LLP and Deloitte Central Mediterranean S.r.l. do not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more about our global network of member firms.